

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Τ Ε Ι Κ Α Λ Α Μ Α Τ Α Σ
Τ Μ Η Μ Α
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

-ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ-

Θέμα

«Ο ρόλος των Κέντρων Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών στην κοινωνική ενσωμάτωση εσπαθών πληθυσμιακών ομάδων.

Η περίπτωση του ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου «Ο Πλάτων»

Επιβλ. Καθ.: Μιχαλόπουλος Χαράλαμπος
Σπουδάστρια: Αναστασίου Ιωάννα
2005

Περιεχόμενα

Εισαγωγή_____	σελ. 4
Τι είναι το ΚΕ.Σ.Υ.Υ._____	6
Αντικείμενο - σκοπός εργασίας_____	7
Διάρθρωση εργασίας_____	8
Α΄ Μέρος_____	11
Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες	
Κεφάλαιο 1_____	13
1.1. Εννοιολογική αποσαφήνιση ΚΕΣΥΥ, Εσπαθείς ομάδες_____	13
1.2. Παρέμβαση ΟΑΕΔ_____	19
Κεφάλαιο 2_____	24
Η εξέλιξη των θεσμικών παρεμβάσεων στο πεδίο της πρόνοιας	
2.1 Οι απόπειρες μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας το 1988_____	24
2.2 Η αναδιοργάνωση του συστήματος το 1992_____	26
2.3 Η παρέμβαση στη ρύθμιση των σχέσεων δημόσιου - ιδιωτικού τομέα το 1995_____	27
2.4 Η θεσμοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας_____	29
Κεφάλαιο 3_____	34
Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης	
3.1. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση στην Ελλάδα (2003)_____	34
3.2. Μέτρα πολιτικής_____	40
3.3. Κινητοποίηση του συνόλου της κοινωνίας_____	42
3.4. Χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο_____	43

3.5. Ο κοινωνικός προϋπολογισμός για την κοινωνική πρόνοια	45
Β' Μέρος	52
Κεφάλαιο 4	52
ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου	
4.1. Τι είναι το ΚΕΣΥΥ «ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου»	52
4.1.1. Προσωπικό και Εγκαταστάσεις ΚΕΜΟΠ	53
4.2. Υπηρεσίες ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου	54
4.3. Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την αγορά εργασίας μέσω του ΚΕΜΟΠ	56
4.4. Παρουσίαση Προγράμματος «Φωτωριακή - Ανθοκομία»	60
4.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΜΟΠ	61
4.5.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΥ "Ο Πλάτων"	61
4.5.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ»	70
4.6. Συνεργασίες με ΚΕΜΟΠ	79
4.7. Έρευνα για την απόδοση του ΚΕΜΟΠ και των ΣΥΥ	81
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	90
Συμπεράσματα	90
Βιβλιογραφία	93

Εισαγωγή

Η οριοθέτηση της κοινωνικής πρόνοιας από θεσμική και κοινωνικοπολιτική άποψη προσεγγίζεται με βάση την υπαγωγή της στο ευρύτερο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλειας. Η κοινωνική ασφάλεια, θεσμός που εμπνέεται από το ιδανικό της ενεργητικής συμμετοχής κάθε ατόμου στον οικονομικό και κοινωνικό βίο, αντιστοιχεί σε ένα σύνολο μέτρων που προσανατολίζονται στην εξυπηρέτηση των ακόλουθων επιδιώξεων. Οι επιδιώξεις αυτές είναι α) η προστασία του πληθυσμού από καταστάσεις ανάγκης, β) η εξασφάλιση ιατρικής και υγειονομικής κάλυψης και γ) η εγγύηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης.

Βασικός στόχος των προνοιακών συστημάτων είναι η παροχή βοήθειας και υποστήριξης προς τα άτομα που αδυνατούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και επομένως να εξασφαλίσουν κάλυψη μέσω της τεχνικής της κοινωνικής ασφάλισης. Συνεπώς αυτό που επιδιώκεται είναι η εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε άτομο που βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες διακρίνονται σε οργανωμένες δραστηριότητες δημοσίων, ιδιωτικών και εθελοντικών φορέων οι οποίες επιδιώκουν την διατήρηση, βελτίωση, ή την αποκατάσταση της ικανότητας διαφόρων ατόμων ή ομάδων τα οποία αδυνατούν να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο και χρίζουν ανάγκης υποστήριξης μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες διακρίνονται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με συγκεκριμένα κριτήρια που συνήθως

αξιοποιούν τα πορίσματα νορικών και κοινωνικοπολιτικών αναλύσεων.

Η ανάπτυξη και η λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών στα πλαίσια των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας έχει δύο βασικούς στόχους. Αυτοί είναι α) η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και β) η έκταση της παρέμβασης του δημόσιου τομέα.

Όσον αφορά την έκταση του δημόσιου τομέα και κατά πόσο μπορεί αυτός να παρεμβαίνει στις διάφορες υπηρεσίες που παρέχονται εντοπίζονται κάποια σημαντικά προβλήματα. Τα βασικότερα έχουν να κάνουν με την αντίληψη ότι η παροχή υπηρεσιών από τον δημόσιο τομέα οδηγεί σε μονοπωλιακές καταστάσεις ιδιαίτερα όταν συνοδεύεται από την έλλειψη θεσμικών ρυθμίσεων για την λειτουργία του ιδιωτικού τομέα. Άλλο σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει συνήθως είναι ότι η διαχείριση των κοινωνικών υπηρεσιών από τους κρατικούς φορείς περιορίζει τον εσωτερικό ανταγωνισμό καθότι με την επέκταση των υπηρεσιών αυτών και στον ιδιωτικό τομέα οι υπηρεσίες διευρύνονται και εντείνεται ο ανταγωνισμός. Αντίθετα η παροχή των υπηρεσιών μόνο από τον δημόσιο τομέα το οδηγεί σε περιορισμό.

Σχετικά με την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες αυτό είναι πολύ χαμηλό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι συνήθως επιλέγονται μεμονωμένα μοντέλα τα οποία εφαρμόζονται χωρίς αποτέλεσμα αφού περιορίζεται η παροχή πρωτογενών υπηρεσιών από τον δημόσιο τομέα μόνο σε άτομα που πληρούν βασικές προϋποθέσεις. Τέτοιες

προϋποθέσεις μπορεί να είναι η έκταση του προβλήματος που μπορεί να αντιμετωπίζει κάποιο άτομο αλλά και η ικανότητα χρηματοδότησης και κατά πόσο είναι ικανή να ικανοποιήσει τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι το εθός που καλύπτουν οι δημόσιες υπηρεσίες καθορίζεται από διάφορους παράγοντες οι οποίοι είναι περιορισμένης φύσεως με αποτέλεσμα να μην απευθύνεται σε όλα τα άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

Ο ρόλος της κοινωνικής πρόνοιας δεν θα πρέπει να είναι περιορισμένος αλλά να επιδιώκει να καλύπτει τις ανάγκες όλων των ατόμων που έχουν ανάγκη υποστήριξης¹.

Τι είναι το ΚΕ.Σ.Υ.Υ.

Προκειμένου να είναι αποτελεσματικές οι δράσεις που έχουν να κάνουν με το σκέλος των συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών αποφασίστηκε η ίδρυση ενός νέου φορέα ο οποίος θα έχει να κάνει με την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στα άτομα των ευπαθών ομάδων. Ο νέος αυτός φορέας ονομάστηκε Κέντρο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕ.Σ.Υ.Υ) τα οποία άρχισαν να λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα από το 1998. Από τότε τα ΚΕΣΣΥ άρχισαν να αυξάνονται συνεχώς καθότι διαπιστώθηκε ότι ήταν απαραίτητη η ύπαρξη τους προκειμένου να καλύπτουν τις ανάγκες των ατόμων οι οποίες αυξάνονταν συνεχώς.

¹ Αμίτσης, Γ., 2001, «Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Συστήματος Κοινωνικής πρόνοιας», Εκδ. Παπαζήση.

Το ΚΕΣΥΥ σκοπεύει:

- Στην καταπολέμηση των αντικειμενικών και υποκειμενικών συνθηκών που οδηγούν τις συγκεκριμένες ομάδες στόχου στον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.
- Στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων και την διευκόλυνση πρόσβασης των συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας με ενέργειες ενημέρωσης και πληροφόρησης, την καταγραφή αναγκών της αγοράς, επαγγελματικό προσανατολισμό και την παροχή νομικής, λογιστικής, φορολογικής και ασφαλιστικής συμβουλευτικής.
- Στην υπέρβαση των υποκειμενικών αναστολών και κάθε μορφής αντικειμενικών φραγμών μέσα από την κοινωνική και ψυχολογική στήριξη
- Στην καταπολέμηση των διακρίσεων, των αρνητικών κοινωνικών στερεοτύπων και του κοινωνικού στιγματισμού και την παράλληλη προαγωγή της κοινωνικής αλληλεγγύης με ενέργειες δημοσιοποίησης, ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης.

Αντικείμενο – σκοπός εργασίας

Η μελέτη που θα πραγματοποιηθεί σαν στόχο έχει να παρουσιάσει και να αναλύσει τις συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχουν τα διάφορα κέντρα στην Ελλάδα προκειμένου να μπορέσουν να διευκολύνουν την ένταξη διαφόρων ευπαθών ομάδων στην κοινωνία. Στην

μελέτη αυτή θα αναλύσουμε διεξοδικά τον τρόπο λειτουργίας των κέντρων αυτών καθώς επίσης και τους βασικούς τους στόχους.

Ο σκοπός της μελέτης μας είναι διττός. Αφενός επιδιώκει την γνωστοποίηση των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης που προωθεί η κοινωνία μέσα από τους αρμόδιους φορείς προκειμένου να μπορέσει ο εκάστοτε αναγνώστης να ενημερωθεί για τα υπάρχοντα προγράμματα και έτσι η μελέτη με την σειρά της να μπορέσει να συμβάλει στην προώθηση των προγραμμάτων. Αφετέρου η μελέτη αυτή επιδιώκει να εντοπίσει τα αδύνατα και δυνατά σημεία των προγραμμάτων και των υποστηρικτικών υπηρεσιών προκειμένου να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα διάφορα προβλήματα που εμφανίζονται και έτσι να βελτιωθεί το σύστημα.

Βασικός στόχος της μελέτης αυτής είναι η ευαισθητοποίηση του αναγνώστη σχετικά τις παροχές συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών προκειμένου να μπορέσει να συμβάλει στην βελτίωση του ήδη υπάρχοντος συστήματος κοινωνικής ένταξης.

Διάρθρωση εργασίας

Η μελέτη αυτή διακρίνεται σε τέσσερα κεφάλαια.

Στο εισαγωγικό τμήμα της μελέτης ο ερευνητής θα κάνει μια εισαγωγική αναφορά για την ανάγκη της κοινωνικής πρόνοιας, της ένταξης των ατόμων στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία και της ισότιμης αντιμετώπισης

όλων των ατόμων ανεξάρτητα από την κατάσταση στην οποία ανήκουν. Στην συνέχεια του εισαγωγικού τμήματος μας θα αναλύσουμε αρχικά τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και τον βασικό ρόλο αυτών. Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε το αντικείμενο και τον στόχο της μελέτης καθώς επίσης και την διάρθρωση της εργασίας

Στην συνέχεια της έρευνας μας θα εξετάσουμε αναλυτικότερα το θέμα των συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών και τον τρόπο λειτουργίας αυτών. Θα αναλύσουμε την χρησιμότητα τους και την αναγκαιότητα τους.

Το Κεφάλαιο 1 της μελέτης μας θα ασχοληθεί διεξοδικότερα με το θέμα των Κέντρων Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και θα αναλύσει τις ευπαθείς ομάδες που αποτελούν αντικείμενο για αυτά τα κέντρα. Επίσης θα τονιστούν και θα εξεταστούν οι δράσεις που προωθούνται για κάθε ευπαθή ομάδα ξεχωριστά και θα αναλυθεί η παρέμβαση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και κατά πόσο μπορεί αυτή να συμβάλλει στην κοινωνική ένταξη και στην ένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων.

Το κεφάλαιο 2 πραγματεύεται θέματα που αφορούν τα συστήματα πρόνοιας. Θα γίνει μια ιστορική αναδρομή από το 1988 και ο ερευνητής θα αναφερθεί στις μεταρρυθμίσεις που έχουν στα συστήματα πρόνοιας. Ο ερευνητής θα αναλύσει τις απόπειρες μεταρρύθμισης από το 1988, την αναδιοργάνωση του συστήματος του 1992, την παρέμβαση

που έγινε το 1995 και το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας του 1998.

Το κεφάλαιο 3 αναλύει τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση και ειδικότερα αυτό του 2003. Ειδικότερα σε ότι αφορά τα σχέδια δράσης γίνεται ανάλυση των δραστηριοτήτων που προωθεί και των προτεραιοτήτων που έχει θέσει με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και της ένταξης των ατόμων στην κοινωνία. Επίσης θα εξεταστεί η χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και ο κοινωνικός προϋπολογισμός της κοινωνικής πρόνοιας

Το δεύτερο μέρος, Κεφάλαιο 4 της έρευνας μας θα μελετηθεί το ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου «Ο Πλάτων», τις δραστηριότητες αυτού και ο τρόπος λειτουργίας του, το προσωπικό που απασχολεί. Επίσης στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται και τα προγράμματα που προωθεί το ΚΕΜΟΠ .

Ενώ στο τελευταίο κεφάλαιο 5 θα αναλυθούν τα συμπεράσματα του ερευνητή.

Α' Μέρος

Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

Η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση ενισχύει εκείνες τις πολιτικές που προωθούν την βελτίωση της ικανότητας της επαγγελματικής ένταξης των ατόμων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στο πεδίο πολιτικής 2 του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, προβλέπεται η προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους, όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση σε όσους απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση" που υλοποιείται από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, χρηματοδοτούνται δράσεις Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΣΥΥ).

Ως Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες νοούνται όλες εκείνες οι ενέργειες ή δέσμες ενεργειών που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση και την εμπρόχωση των ατόμων, καθώς και την ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση όλου του κοινωνικού ιστού, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και η εργασιακή ενσωμάτωση των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

Στην δράση αυτών των υπηρεσιών κυριαρχούν έννοιες όπως είναι η ενδυνάμωση, η εμπρόχωση, η ενεργοποίηση και η ευαισθητοποίηση. Αυτά τα λεγόμενα «τέσσερα έψιλον»

είναι η βάση για την σωστή παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών

Εδώ και μερικά χρόνια ενεργό ρόλο παίζει και ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) μέσω του οποίου λειτουργούν υποστηρικτικές υπηρεσίες οι οποίες σε συνεργασία με τα αρμόδια κέντρα του ΟΑΕΔ χειρίζονται αιτήματα απασχόλησης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Τα μέτρα που προωθούνται σχετικά με τις συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες έχουν τους εξής σκοπούς:

- ❑ Την διαστροφάτωση των συνοδευτικών ενεργειών προκειμένου να εξασφαλίζουν την δημιουργία και συνέχιση αυτών.
- ❑ Την ενθάρρυνση και ψυχοκοινωνική στήριξη των ατόμων σε επίπεδο ατομικό, οικογενειακό και ομαδικό προκειμένου να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν κοινωνικές εντάσεις ή προβλήματα σχετικά με τον αποκλεισμό.
- ❑ Την πληροφόρηση του κοινού για ζητήματα που αφορούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς επίσης και για την μελλοντική επιχειρηματική δράση των καταρτιζόμενων

Κεφάλαιο 1

1.1. Εννοιολογική αποσαφήνιση ΚΕΣΥΥ, Ευπαθείς ομάδες

Όπως ήδη είδαμε τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών είναι φορείς οι οποίοι παρέχουν συνοδευτικές υπηρεσίες σε άτομα τα οποία έχουν ανάγκη την κοινωνική ένταξη τους χωρίς επιπτώσεις. Αναφέρεται κυρίως σε ευπαθείς ομάδες όπως είναι οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι ανάπηροι κ.α.

Τα πιο γνωστά Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών είναι τα εξής:

- *Ν.Ε.Σ.Π.Ο. Ροδόπης* το οποίο δραστηριοποιείται με θέματα κοινωνικής, ψυχικής και συναισθηματικής προσέγγισης των Παλιννοστούντων στα πλαίσια σεβασμού και της περιφρούρησης της αξιοπρέπειάς τους, καθώς και των ιστορικών καταβολών, οι οποίες ανάγονται σε χιλιάδες χρόνια γενεές γενιών Ελληνισμού και σε ανθρώπους με Εθνική και Πατριωτική υπερηφάνεια , ευαισθησία και συνείδηση.
- *ΚΕ.Σ.Σ.Υ Πολύκεντρο*: το οποίο ασχολείται με τις πλέον ευαίσθητες ομάδες που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό (Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, Νέοι Ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών, Αρχηγοί Μονογονεϊκών οικογενειών)
- *ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ « Ο ΠΛΑΤΩΝ»*. Ο Πλάτων Ναυπάκτου είναι ένα ειδικώς Αναγνωρισμένο Φιλανθρωπικό Σωματείο. Ο βασικός σκοπός

ίδρυσης του ΚΕΜΟΠ, ο οποίος προβλέπεται από το καταστατικό του είναι η κοινωνική ένταξη, επαγγελματική κατάρτιση και δημιουργική απασχόληση ατόμων ή ομάδων που λόγω καταγωγής, λόγω αναπηρίας ή άλλων συνθηκών τείνουν να περιθωριοποιηθούν ή δυσχεραίνεται η κοινωνική τους ένταξη.

Τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών παρέχουν συνοδευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες σε μια ή περισσότερες πληθυσμιακές ομάδες στόχους, αποβλέποντας τόσο στην καταπολέμηση των αντικειμενικών και υποκειμενικών παραγόντων και συνθηκών που οδηγούν στον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας ατόμων ή πληθυσμιακών ομάδων όσο και στην προώθηση της ένταξης τους στο κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα ΚΕΣΥΥ κατηγοριοποιούνται σε α) υπηρεσίες κοινωνικής συμβουλευτικής, β) υπηρεσίες συμβουλευτικής οικογενείας, γ) υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση, δ) υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής, ε) υπηρεσίες πληροφόρησης, στ) υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, ζ) υπηρεσίες υποστήριξης για την φύλαξη παιδιών, η) λειτουργία ξενώνων για προσωρινή φιλοξενία των ομάδων στόχου και η) υπηρεσίες υποστήριξης συμβουλευτικών σταθμών.

Οι ευπαθείς ομάδες στις οποίες αναφέρονται τα Κέντρα αυτά είναι: άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), μετανάστες, πρόσφυγες, παλιννοστούντες, ψυχικά ασθενείς, μονογονεϊκές οικογένειες, αποφυλακισμένοι και χρήστες ουσιών. Για κάθε κατηγορία από αυτές τις ομάδες υπάρχουν και διαφορετικές

δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην χωρίς επιπτώσεις κοινωνική ένταξη των ατόμων.

Οι δράσεις ενίσχυσης των διάφορων ομάδων είναι οι εξής:

Άτομα με ειδικές ανάγκες

Οι δράσεις για αυτήν την κατηγορία ευπαθών ομάδων είναι η εξειδίκευση σε υπηρεσίες όπως α) προκατάρτιση, β) κατάρτιση, γ) προώθηση της απασχόλησης στην αγορά εργασίας και δ) συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες. Η διάρθρωση των μέτρων προσανατολίζεται στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στους τομείς της κατάρτισης και απασχόλησης².

Οι ενέργειες που υιοθετήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής ένταξης περιλαμβάνουν

- Ενημέρωση και Συμβουλευτική των ατόμων της ομάδας στόχου και των οικογενειών τους σε θέματα ένταξης/επανένταξης στην αγορά εργασίας
- Διεύρυνση της τοπικής αγοράς εργασίας με στόχο την καταγραφή των δυνατοτήτων απασχόλησης για τα άτομα με κινητικά προβλήματα και με προβλήματα ακοής και όρασης
- Δημιουργία πλαισίου συνεργασίας με τους εργοδότες, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους δημοσίους οργανισμούς και τον Ο.Α.Ε.Δ για την

² Κασσωτάκης, Μ & Παπαπέτρου, Σ., & Φακιάλας, Ν., 1996, «Φραγμοί στην Εκπαίδευση και την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες», ΕΚΚΕ

προώθηση των καταρτιζόμενων σε θέσεις απασχόλησης

- Λειτουργία τοπικών κέντρων και κινητών συνεργείων για την ζεύξη προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας
- Επιδότηση απασχόλησης / αυτοαπασχόλησης και προώθηση συνεταιριστικών ή άλλης μορφής ΜΜΕ για τα άτομα της ομάδας στόχου
- Ίδρυση και λειτουργία ειδικών παραγωγικών κέντρων
- Ίδρυση δομών παρακολούθησης της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των καταρτιζόμενων

Σχετικά με τις ενέργειες που υιοθετήθηκαν για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών περιλαμβάνουν:

- Κοινωνική στήριξη σε ατομικό, οικογενειακό και συλλογικό επίπεδο
- Αποκατάσταση των σχέσεων με την οικογένεια
- Κοινωνικό-παιδαγωγική φροντίδα
- Συμβουλευτική για κοινωνική ένταξη/επανένταξη
- Βοήθεια για τα μέλη της οικογένειας των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα
- Συνδρομή για στεγαστικά προβλήματα της οικογένειας
- Λειτουργία ξενώνων για τα άτομα με κινητικά προβλήματα και με προβλήματα αισθητηρίων οργάνων

- Βοήθεια στην διακίνηση και μεταφορά στους τόπους προκατάρτισης, κατάρτισης, πρακτικής, άσκησης και απασχόλησης
- Δημιουργία δικτύων αλληλοβοήθειας
- Συμβολή στην αποϊδρυματοποίηση των ατόμων της ομάδας στόχου
- Ενίσχυση των ικανοτήτων των ατόμων αυτών στους τομείς της αυτόνομης διαβίωσης, της αυτοφροντίδας και της τήρησης των κανόνων υγιεινής
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των αντιπροσωπευτικών εθελοντικών οργανώσεων των ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων ή οργανισμών που προωθούν ευκαιρίες πρακτικής άσκησης για μόνιμη απασχόληση των καταρτιζόμενων
- Ίδρυση και λειτουργία τράπεζας πληροφοριών
- Δημιουργία δικτύων ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο.

Μετανάστες, Παλιννοστούντες και Πρόσφυγες

Οι δράσεις για την συγκεκριμένη ομάδα ειδικεύονται επίσης στην προκατάρτιση, στην κατάρτιση, στην προώθηση της απασχόλησης στην αγορά εργασίας και στις συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Η διάρθρωση των σχετικών δράσεων ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες τριών αυτοτελών ομάδων στόχων οι οποίοι είναι οι διακινούμενοι εργαζόμενοι, παλιννοστούντες και πρόσφυγες. Προτεραιότητα δίνεται στην θεσμοθέτηση

ενός πλέγματος υποστηρικτικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν καινοτομικές παρεμβάσεις. Αυτές οι παρεμβάσεις είναι α) η ενημέρωση των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, β) η ευαισθητοποίηση του κοινού και των εργοδοτών, γ) Κοινωνικό-παιδαγωγική και ψυχολογική υποστήριξη των επωφελούμενων και των οικογενειών τους, δ) συνδρομή για την επίλυση στεγαστικών προβλημάτων

Άτομα με ψυχικές ασθένειες

Οι δράσεις που υιοθετούνται για αυτή την ομάδα προσανατολίζονται στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για άτομα με νοητική καθυστέρηση, προκειμένου να είναι δυνατή η ενσωμάτωση τους στο κοινωνικό και οικονομικό ιστό. Στην ομάδα αυτή των ατόμων προβλέπονται δράσεις προώθησης της απασχόλησης και συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες οι οποίες αξιοποιούν την εμπειρία για την εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΟΚ 815/84 ³.

Λοιπές ομάδες - στόχοι

Οι δράσεις για τις λοιπές ομάδες στόχους διακρίνονται σε διάφορες κατηγορίες όπως είναι:

- Δράσεις για Φυλακισμένους - αποφυλακισμένους - Ανήλικους Παραβάτες και Ανήλικους που απειλούνται από παρεκκλίνουσα συμπεριφορά
- Αρχηγοί Μονογονεϊκών Οικογενειών
- Άτομα απομακρυσμένα ορεινών και νησιωτικών περιοχών

³ Σακελλαρόπουλος, Π., 1991, «Δημόσια Ψυχικά Νοσοκομεία - Επανάταξη και Επαγγελματική Αλοκατάσταση», Ελληνική Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση

- Άτομα με πολιτιστικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες όπως Τσιγγάνοι
- Αποθεραπευμένοι και πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών
- Άνεργοι 45-64 ετών

Από την ανάλυση των παραπάνω δράσεων παρατηρούμε ότι τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σαν στόχο έχουν να καλύψουν τις ανάγκες όλων των ευπαθών ομάδων. Επειδή όμως η κάθε ομάδα έχει διαφορετικές ανάγκες λόγω της κατάστασης που βιώνει είναι αναγκαία η διάκριση των δράσεων αυτών ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ομάδας. Για παράδειγμα οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών, οι μετανάστες και τα άτομα με ψυχική ασθένεια έχουν διαφορετικές ανάγκες και χρίζουν διαφορετικής αντιμετώπισης προκειμένου να μπορέσουν να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία⁴.

1.2. Παρέμβαση ΟΑΕΔ

Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού στο πλαίσιο των καθοριστικών παρεμβάσεων του στους τομείς κατάρτισης και εκπαίδευσης επαγγελματικού προσανατολισμού και στήριξης των ομάδων που συνιστούν το εργατικό δυναμικό, παρεμβαίνει δυναμικά με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εθνικού πλάνου ενίσχυσης και ένταξης ανέργων που ανήκουν σε ειδικές ή ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (αποφυλακισμένοι, πρώην χρήστες τοξικών ουσιών, άτομα σωματικής, ψυχικής ή νοητικής μειονεξίας, πρόσφυγες, μετανάστες, παλιννοστούντες, ειδικές πολιτιστικές ομάδες κλπ) η είσοδος των οποίων στην αγορά

⁴ Αμίτσης, Γ., 2001, «Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Συστήματος Κοινωνικής πρόνοιας», Εκδ. Παλαζήση

εργασίας είναι δυσχερέστερη του υπολοίπου εργατικού δυναμικού.

Η εξατομικευμένη προσέγγιση αυτών των ομάδων και η λήψη ειδικών μέτρων στήριξης, καθίστανται αναγκαίες για την απόκτηση επαγγελματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, την διασφάλιση της ένταξης και παραμονής τους στην αγορά εργασίας, την βελτίωση της αυτοπεποίθησης τους και την γενικότερη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους. Ως συμπληρωματικό αποτέλεσμα θα έρθει και ο περιορισμός των φαινομένων κοινωνικής περιθωριοποίησης και ρατσισμού και η κατάργηση του φαύλου κύκλου «Φτώχεια - Ανεργία - Κοινωνική Απομόνωση»

Ο σχεδιασμός, η κατάρτιση, ο συντονισμός και η παρακολούθηση υλοποίησης των προγραμμάτων και των μέτρων στήριξης των ευπαθών ομάδων είναι αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διοίκησης⁵.

Η πρόληψη και η καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού αποτελεί βασικό άξονα παρέμβασης του ΟΑΕΔ, που αποσκοπεί την ένταξη στην αγορά εργασίας των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων. Η ταχύτητα των τεχνολογικών μεταβολών στους περισσότερους κλάδους της οικονομίας οδηγούν την αγορά σε τάσεις επιλογής προσωπικού ανάλογα με τις ικανότητες τους. Ο κοινωνικός αποκλεισμός εμφανίζεται σαν χαρακτηριστικό κυρίως των περισσότερο τρωτών εργαζομένων ή εκείνων που θα προσαρμοστούν δυσκολότερα στις μεταβολές.

⁵ ΟΑΕΔ, «Η ανεργία στο Περιθώριο όχι ο άνθρωπος - Ευπαθείς Κοινωνικές ομάδες»

Τα άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες είναι περισσότερο ευάλωτα στις νέες συνθήκες της αγοράς εργασίας και δυσκολεύονται να ενταχθούν σε αυτήν λόγω της μακροχρόνιας απουσίας τους και της αδυναμίας τους να παρακολουθήσουν τις αλλαγές. Ο ΟΑΕΔ αναλαμβάνει να εντάξει τα άτομα αυτά στην αγορά εργασίας με τις καλύτερες προϋποθέσεις προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα και συνέπειες αρνητικές για το άτομο.

Ο ΟΑΕΔ στα πλαίσια των καθοριστικών παρεμβάσεων που ασκεί στους τομείς του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Κατάρτισης - Εκπαίδευσης και απασχόλησης του Εργατικού Δυναμικού της χώρας, παρεμβαίνει δυναμικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός εθνικού σχεδίου ενίσχυσης και ενσωμάτωσης των πληθυσμιακών ομάδων οι οποίες πλήττονται ή κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτό επιτυγχάνεται με την θεσμοθέτηση δέσμης μέτρων στήριξης που θα διασφαλίζουν την είσοδο και την παραμονή τους σε αυτή.

Οι δράσεις που υιοθετεί ο ΟΑΕΔ ποικίλλουν ανάλογα με τις ανάγκες που θα πρέπει να καλύψει. Οι δράσεις αυτές είναι:

- Επαγγελματικός Προσανατολισμός.
- Προκατάρτιση.
- Κατάρτιση σε ειδικότητες που έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- Ενθάρρυνση της ενσωμάτωσης των ατόμων στα κοινά προγράμματα του ΟΑΕΔ.
- Απασχόλησης /Νέων θέσεων εργασίας, νέων ελευθέρων επαγγελματιών, ΜΜΕ ή συνεταιρισμών.

- Ψυχοκοινωνικής στήριξης των χρηστών.
- Διάχυσης της πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης των κοινωνικών εταίρων και του κοινωνικού συνόλου.
- Συνεργασίας με άλλους φορείς για την συμπληρωματικότητα των ενεργειών ώστε να διασφαλίζονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις⁶.

Συνεπώς οι υπηρεσίες απασχόλησης του ΟΑΕΔ, οι Σύμβουλοι παροχής Συμβουλευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ή οι Εργασιακοί Σύμβουλοι στοχεύουν στην προώθηση ανέργων ατόμων σε προγράμματα συμβουλευτικής για ένταξη των ανέργων στα προγράμματα τους.

Βέβαια μπορεί να υπάρξουν ορισμένες δυσκολίες όπως για παράδειγμα ότι μπορεί να μην υπάρχει μεγάλος αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικών ομάδων στα μητρώα του ΟΑΕΔ, μπορεί να μην υπάρχει ενδιαφέρον από τα άτομα για συμμετοχή στα προγράμματα συμβουλευτικής ή τέλος μπορεί να μην υπάρχει κίνητρο σχετικά με το εκπαιδευτικό επίδομα.

Όσον αφορά την πιθανότητα αδυναμίας των αρμόδιων φορέων του ΟΑΕΔ σχετικά με την δυνατότητα να προωθήσουν τις υπηρεσίες σε επαρκή αριθμό ατόμων λόγω μη ύπαρξης εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα τους, ιδιαίτερα ορισμένων ομάδων ο ΟΑΕΔ είναι υποχρεωμένος α) να προσεγγίσει τα άτομα, β) να τα ενημερώνουν και να τα ενεργοποιούν για συμμετοχή στα προγράμματα τους γ) να καταγραφούν τα ατομικά στοιχεία τους ώστε να λαμβάνουν το κοινωνικό ιστορικό τους και δ) να προωθούν στον ΟΑΕΔ

⁶ ΟΑΕΔ, 2003, «Μέτρα για Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες»

την κάρτα ανεργίας τους και στην συνέχεια ο ΟΑΕΔ να επιδιώκει την εισαγωγή τους στα διάφορα προγράμματα που υπάρχουν.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι ο ρόλος του ΟΑΕΔ είναι πολυδιάστατος και θα πρέπει να επεκταθεί και σε περισσότερους τομείς. Η παρέμβαση του για την ένταξη των ευπαθών ομάδων στο κοινωνικό σύνολο είναι αναγκαία και θα πρέπει να αναλάβει δράση προώθησης των προγραμμάτων προκειμένου να αυξήσει τον αριθμό των ατόμων που τα έχουν ανάγκη. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την ενημέρωση που θα υπάρξει για το προσδοκώμενο όφελος από την συμμετοχή των ατόμων αυτών στα προγράμματα συμβουλευτικής. Τα οφέλη από την συμμετοχή αυτή είναι α) η ψυχοκοινωνική στήριξη των ατόμων και η συμβουλευτική που τους παρέχεται, β) η ψυχολογική ενδυνάμωση, γ) η προετοιμασία για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, δ) η υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, και ε) η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων ή η περαιτέρω καλλιέργεια και ανάπτυξη υφιστάμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων. Αν και αυτές οι ενέργειες περιλαμβάνονται στο παρεχόμενο έργο των συμβούλων των συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών του ΟΑΕΔ παρόλαυτά σε πολλές περιπτώσεις λόγω φόρτου εργασίας δεν υπάρχει η δυνατότητα επιτέλεσης του συγκεκριμένου έργου.

Κεφάλαιο 2

Η εξέλιξη των θεωρικών παρεμβάσεων στο πεδίο της πρόνοιας

Το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας, μετά από μακροχρόνια επεξεργασία στο πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας, εγκαινιάστηκε ουσιαστικά το 1988, τυποποιήθηκε το 1992, επικαιροποιήθηκε το 1995 και ολοκληρώθηκε το 1998 με την ψήφιση του νόμου 2646/98 για την <<Οργάνωση και Λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής φροντίδας>>.

2.1. Οι απόπειρες μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας το 1988.

Η πρώτη απόπειρα μεταρρύθμισης της οργανωτικής και διοικητικής δομής του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας σημειώνεται το 1988. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επεξεργάστηκαν συγκεκριμένες δέσμες μέτρων, οι οποίες ενσωματώθηκαν τελικά σε Σχέδιο Νόμου με τίτλο "Έκσυγχρονισμός και Αναδιοργάνωση Φορέων Κοινωνικής Πρόνοιας", το οποίο όμως δεν κατέληξε σε νομοθετική παρέμβαση.

Το συγκεκριμένο Σχέδιο Νόμου χαρακτηρίζεται από την αποκέντρωση των υπηρεσιών και την ενίσχυση του επιτελικού ρόλου του Υπουργείου. Οι διατάξεις του κατηγοριοποιούνται στις ακόλουθες ενότητες:

- ✦ Σύσταση Κεντρικού Συμβουλίου Πρόνοιας (ΚΕΣΥΠ), ως συμβουλευτικό όργανο προγραμματισμού του Υπουργείου σε θέματα πρόνοιας.
- ✦ Σύσταση Νομαρχιακού Συμβουλίου Πρόνοιας σε κάθε νομό της χώρας, το οποίο θα ασκεί γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες.
- ✦ Σύσταση δύο νέων φορέων κοινωνικής πρόνοιας: τον Οργανισμό Πρόνοιας και Οικογένειας και τον Οργανισμό Πρόνοιας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.
- ✦ Κατάργηση συγκεκριμένων προνοιακών φορέων (ΠΙΚΠΑ, ΕΟΠ, Κέντρο Βρεφών "Μητέρα", Ιδρύματα Βρεφονηπιακών Σταθμών, Κοινωνικό Κέντρο Οικογένειας και Νεότητας, Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων, κ.α.) και μεταφορά ή συγχώνευσή των υπηρεσιών τους στον Οργανισμό Πρόνοιας και Οικογένειας και στον Οργανισμό Πρόνοιας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.
- ✦ Ενταξη μονάδων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης σε δημόσιους φορείς πρόνοιας.

Παρά τις ιδιαίτερα καινοτομικές του ρυθμίσεις το Σχέδιο Νόμου δεν μετουσιώθηκε ποτέ σε νομοθετικό κείμενο. Ως βασικές αιτίες πρέπει να θεωρηθούν η έλλειψη πολιτικής στήριξης για την προώθηση ουσιαστικών παρεμβάσεων καθώς και η αδυναμία κοινωνικοπολιτικού προγραμματισμού για την κάλυψη των οργανωτικών προβλημάτων του συστήματος πρόνοιας.

2.2. Η αναδιοργάνωση του συστήματος το 1992

Η θεσμική μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας εγκαινιάζεται το 1992 με το νόμο 2082/92 <<Αναδιοργάνωση της κοινωνικής πρόνοιας και καθιέρωση νέων θεσμών κοινωνικής προστασίας>> αποβλέποντας σε δύο βασικές επιδιώξεις: Την αναμόρφωση της διοικητικής διάρθρωσης του δημόσιου συστήματος πρόνοιας και την εισαγωγή νέων θεσμών κοινωνικής προστασίας για την κάλυψη των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών.

Οι σημαντικότερες παρεμβάσεις που σχεδιάστηκαν κατηγοριοποιούνται στις ακόλουθες ενότητες:

- Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.
- Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Εισαγωγή νέων θεσμών κοινωνικής προστασίας, οι οποίοι αποβλέπουν στην ενίσχυση των μορφών ανοικτής φροντίδας.
- Προώθηση της διοικητικής αναδιάρθρωσης του δημόσιου τομέα πρόνοιας. Πρόκειται για μια εκτεταμένη οργανωτική παρέμβαση στη λειτουργία των τριών πιο σημαντικών φορέων κοινωνικής πρόνοιας, η οποία περιλαμβάνει:
 1. την αναδιάρθρωση του ΕΟΠ
 2. την αναδιάρθρωση του ΠΙΚΠΑ
 3. την αναδιάρθρωση του κέντρου βρεφών 'Μητέρα'.

Με βάση τις νέες ρυθμίσεις οι δημόσιοι προνοιακοί φορείς στοχεύουν στην εξυπηρέτηση συγκεκριμένων ομάδων

του πληθυσμού. Με αυτό τον τρόπο προωθείται η θεματική κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών πρόνοιας με κύριο κριτήριο τις ανάγκες των ομάδων που καλύπτονται.

Όπως προκύπτει και από την ερμηνευτική εγκύκλιο του νόμου, στόχος της διάταξης ήταν η δημιουργία ενός νέου προνοιακού άξονα και η υπαγωγή σε αυτόν ομοειδών δραστηριοτήτων με κοινές και ενιαίες κατευθύνσεις. Οι επιχειρούμενες παρεμβάσεις όμως δεν προωθήθηκαν τελικά λόγω αδυναμίας εφαρμογής των βασικών ρυθμίσεων του Ν. 2082/92. Είναι ένα χαρακτηριστικό σύμπτωμα παθογένειας του ελληνικού μοντέλου σε σχέση με την υλοποίηση των γενικών αρχών νομοθετικών διατάξεων, το οποίο εκτός των άλλων πρέπει να συνδυαστεί με την έλλειψη κατάλληλων οργανωτικών δομών για την υποστήριξη μακροπρόθεσμων παρεμβάσεων.

2.3.Η παρέμβαση στη ρύθμιση των σχέσεων δημόσιου - ιδιωτικού τομέα το 1995

Η πιο ουσιαστική παρέμβαση στη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα επιχειρείται το 1995 και κατοχυρώνεται θεσμικά με το Νόμο 2345/95 <<οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις>>. Οι βασικές επιδιώξεις του στοχεύουν στην ενίσχυση του επιτελικού ρόλου των δημόσιων φορέων και στην αναβάθμιση της συμμετοχής τους στην εποπτεία των ιδιωτικών και εθελοντικών φορέων. Ο προσανατολισμός προς αυτήν την κατεύθυνση πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο έντονου προβληματισμού για την επάρκεια και ποιότητα των

παρεχόμενων υπηρεσιών από ιδιωτικές επιχειρήσεις, αφού είχαν εντοπισθεί φαινόμενα κακής λειτουργίας που οδήγησαν σε καταγγελίες ενδιαφερομένων προς τις αρχές.

Οι κύριες ρυθμίσεις αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ρύθμισης της λειτουργίας των ιδιωτικών και εθελοντικών φορέων από δημόσιους φορείς. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υποχρέωση λήψης άδειας λειτουργίας ως προϋπόθεση ενεργοποίησης των φορέων που δεν υπάγονται στο δημόσιο τομέα στο πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας. Η υποχρέωση αυτή πλέον επιβάλλεται σε όλους τους φορείς του ιδιωτικού και εθελοντικού τομέα.

Εκτός από την πρόβλεψη ενός ιδιαίτερα αυστηρά θεσμικού πλαισίου για την άδεια λειτουργίας των ιδιωτικών και εθελοντικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο των οργανωμένων κοινωνικών υπηρεσιών, ο Νόμος 2345/95 εισήγαγε ένα νέο μηχανισμό παρακολούθησης της λειτουργίας των φορέων αυτών. Πρόκειται για το θεσμό του Κοινωνικού Συμβούλου στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.

Ως Κοινωνικοί Σύμβουλοι ορίζονται επιστήμονες του κλάδου ΠΕ ή ΤΕ με ειδικότητες κοινωνιολόγου, ψυχολόγου, κοινωνικού ανθρωπολόγου, κοινωνικού λειτουργού, κ.α. Τοποθετούνται σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και ασκούν επίβλεψη και παρακολούθηση των υπηρεσιών που παρέχουν ιδιωτικοί και εθελοντικοί φορείς πρόνοιας.

2.4. Η θεσμοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας

Το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας εισάγεται το 1998 με την ψήφιση του Νόμου 2646/98, ο οποίος ουσιαστικά κατοχυρώνει και συστηματοποιεί την παρέμβαση του κράτους στο πεδίο παροχής των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών. Το Εθνικό Σύστημα στηρίζεται σε ένα ενιαίο και αποκεντρωμένο πλαίσιο που ενεργοποιείται μέσω της δράσης των φορέων του δημόσιου τομέα, των ιδιωτικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και των οργανώσεων εθελοντικού χαρακτήρα.

Η δομή του Συστήματος χαρακτηρίζεται από την διάκριση μεταξύ δύο επιπέδων: το επίπεδο του επιτελικού σχεδιασμού και το επίπεδο της παροχής υπηρεσιών.

Αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό, το συντονισμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας του Συστήματος είναι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των Εθνικών Προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά επικεντρώνονται σε τέσσερις θεματικούς τομείς που συνδέονται με την κάλυψη συγκεκριμένων ομάδων - στόχων:

- Οικογένεια, παιδιά και νεότητα
- Ηλικιωμένοι
- Άτομα με ειδικές ανάγκες
- Ευπαθείς Πληθυσμιακές Ομάδες και ομάδες που τελούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Αρμόδιοι φορείς για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας είναι οι δημόσιοι, ιδιωτικοί και εθελοντικοί φορείς, οι οποίοι οφείλουν να υλοποιήσουν τα Εθνικά Προγράμματα και να παρέχουν αυτοτελές υπηρεσίες.

Ο βασικός στόχος του Εθνικού Συστήματος είναι η εξασφάλιση σύγχρονων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε κάθε άτομο που διαμένει μόνιμα στην ελληνική επικράτεια και βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης. Ο όρος "κοινωνική φροντίδα" εισάγεται για πρώτη φορά στο πλαίσιο του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας.

«Κοινωνική φροντίδα είναι η προστασία που παρέχεται σε άτομα ή ομάδες με προγράμματα πρόληψης και αποκατάστασης και αποσκοπεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις ισότιμης συμμετοχής των ατόμων στην οικονομική και κοινωνική ζωή και να τους εξασφαλίσει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η στήριξη της οικογένειας αποτελεί βασικό στόχο των προγραμμάτων αυτών».

Η ερμηνεία της συγκεκριμένης διάταξης οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση της έννοιας της Κοινωνικής Φροντίδας αντιστοιχεί ουσιαστικά στην εξυπηρέτηση δύο βασικών προτεραιοτήτων: εξασφάλιση αξιοπρεπών όρων διαβίωσης και κοινωνική ένταξη.

Η πρώτη προτεραιότητα συνδέεται με τις αντιλήψεις περί ελάχιστων ορίων (subsistence standards) και βασικών αναγκών (basic needs) που προσανατολίζονται στην ενίσχυση των πλέον φτωχών ατόμων μέσω μηχανισμών κοινωνικής προστασίας. Η υιοθέτηση αυτής της

προτεραιότητας συνεπάγεται την ανάπτυξη ενός μοντέλου κοινωνικών υπηρεσιών που προσανατολίζεται στην κάλυψη μόνο των ατόμων που βρίσκονται σε ιδιαίτερη κατάσταση ανάγκης.

Η δεύτερη προτεραιότητα συνδέεται με τις αντιλήψεις περί κοινωνικής ενσωμάτωσης και συμμετοχής, που επικεντρώνονται στην ενίσχυση των ενδιαφερομένων και την αύξηση των δυνατοτήτων τους για ένταξη στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Η υιοθέτηση αυτής της προτεραιότητας αποβλέπει στην παροχή υπηρεσιών βασικού τύπου για το σύνολο του πληθυσμού και όχι μόνο για τα φτωχά άτομα.

Από την αξιολόγηση του νομοθετικού κειμένου προκύπτει ότι δίνεται περισσότερη έμφαση στην πρώτη προτεραιότητα που αντιστοιχεί σε ένα γνήσιο επιλεκτικό μοντέλο προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών. Το συγκεκριμένο επιχείρημα θεμελιώνεται στη χρήση κριτηρίων αναγνώρισης των γενικών αρχών, οι οποίες διέπουν τη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας.

Η κύρια αρχή του Συστήματος είναι η αρχή της επικουρικότητας, που επιβάλλει την επικέντρωση των προνοιακών παροχών στην αντιμετώπιση αναγκών που δεν μπορούν να καλυφθούν από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους ή τι οικογένειες τους.

Έκφραση της αρχής εντοπίζεται στο άρθρο 1 παρ.2 του Ν. 2646/98 που προβλέπει χαρακτηριστικά ότι: «Η κοινωνική φροντίδα παρέχεται μετά την διαπίστωση του

απειλούμενου άμεσου κινδύνου ή της υπάρχουσας ανάγκης και διαρκεί όσο διατηρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης της».

Η δεύτερη γενική αρχή του Συστήματος είναι η αρχή της πρόληψης που επιβάλλει την παρέμβαση των προνοιακών υπηρεσιών για την ορθολογική αντιμετώπιση όχι των συνεπειών αλλά των παραγόντων που οδηγούν στη δημιουργία κοινωνικών προβλημάτων. Επιδιώκεται έτσι η αναθεώρηση της παραδοσιακής λειτουργίας των υφιστάμενων προνοιακών προγραμμάτων που επικεντρώνονται μάλλον στη διαχείριση παρά στην πρόληψη των αιτιών του αποκλεισμού από τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό της χώρας.

Οι συγκεκριμένες αρχές προωθούν επιλεκτικές παρεμβάσεις υπέρ ατόμων ή ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης, περιορίζοντας τη δυνατότητα ανάπτυξης καθολικών υπηρεσιών. Από την άλλη πλευρά, η εφαρμογή τους αναδεικνύει ευρύτερες ιδεολογικές και κοινωνικοπολιτικές προσεγγίσεις για την άσκηση προνοιακής πολιτικής. Κι αυτό γιατί η κάλυψη των αναγκών από ένα δημόσιο σύστημα πρόνοιας με βάση την αρχή της επικουρικότητας προϋποθέτει την ευρύτερη παρέμβαση των οικογενειακών δικτύων ως πρωτογενείς φορείς κοινωνικής φροντίδας.

Η προσέγγιση αυτή επιβεβαιώνεται από την ερμηνεία του άρθρου 1 παρ. 3 του Ν.2646/98 που προβλέπει ότι: *«Οι υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας παρέχονται χωρίς διακρίσεις, ανάλογα με τις ιδιαίτερες προσωπικές,*

οικογενειακές, οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες των ατόμων, στο πλαίσιο ενιαίου και αποκεντρωμένου Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, που οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού».

Κεφάλαιο 3

Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης

3.1. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης του 2003 για την Απασχόληση στην Ελλάδα⁷

Το 2003 εκδόθηκε εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση προκειμένου να τονωθεί η αγορά εργασίας στην χώρα μας και να μειώσει την ανεργία. Το σχέδιο αυτό στοχεύει στην τόνωση της εργασίας και της απασχόλησης μέσω της ενίσχυσης των θέσεων εργασίας και της ισότιμης αντιμετώπισης όλων των ατόμων και ιδιαίτερων αυτών που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες όπως είναι οι γυναίκες, οι ανάπηροι κ.α.

Οι βασικοί στόχοι και οι κατευθυντήριες γραμμές του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση είναι οι εξής:

1. Πλήρης απασχόληση
2. Η ποιότητα και η παραγωγικότητα της εργασίας
3. Η κοινωνική συνοχή και η ενσωμάτωση των ατόμων στην κοινωνία

Οι παραπάνω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν με την εφαρμογή σωστών κατευθυντήριων γραμμών. Αυτές είναι:

1. Ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για ανέργους
2. Επιχειρησιακό πνεύμα και θέσεις εργασίας
3. Προσαρμοστικότητα εργασίας
4. Επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό και δια βίου

⁷ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση», Δελτίο Τύπου

5. Αύξηση προσφοράς εργασίας και παράταση του επαγγελματικού βίου
6. ισότητα φύλων
7. ενσωμάτωση ατόμων που μειονεκτούν στην αγορά εργασίας
8. αποδοτικότητα και ελκυστικότητα εργασίας
9. αδήλωτη εργασία
10. επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα

Ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι νέες θέσεις εργασίας αφορούν κυρίως θέσεις μερικής απασχόλησης ιδιαίτερα για τον γυναικείο πληθυσμό, στην Ελλάδα η κατάσταση είναι αρκετά διαφορετική. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια κατάφερε να πετύχει σύγκλιση και περιορισμό του ανασπυξιακού χάσματος με τους εταίρους της στην Ε.Ε. Η έμφαση μετά από αυτή την επίτευξη δίνεται στην επιτάχυνση της διαδικασίας πραγματικής σύγκλισης και ταχείας ποιοτικής αναβάθμισης του παραγωγικού συστήματος.

Στην διάρκεια του 2002 αλλά και το πρώτο τρίμηνο του 2003 παρουσιάστηκε σημαντική αύξηση στην απασχόληση αλλά και στο ποσοστό συμμετοχής στην απασχόληση ανατρέποντας έτσι μια ανησυχητική εξέλιξη των τελευταίων δύο ετών. Η ανεργία παρουσίασε μείωση μιας ποσοστιαίας μονάδας στο πρώτο τρίμηνο του 2003 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2002.

Σε συνδυασμό με την αύξηση της απασχόλησης σημειώθηκε επιπλέον και αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Άρα η οικονομία επιταχύνει τους ρυθμούς δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ενώ παράλληλα

υποχωρούν τα ποσοστά των ανέργων χωρίς να ανασκόπεται ο ρυθμός εισόδου στην αγορά εργασίας.

Παράλληλα έγιναν προσπάθειες ανασυγκρότησης του ΟΑΕΔ με επανεξέταση της πορείας του προγράμματος ανασυγκρότησης και νέα στοχοθεσία. Παράλληλα σημειώνεται πρόοδος στο πεδίο της αποτύπωσης της πραγματικής κατάστασης στην αγορά εργασίας.

Όσον αφορά το 2003 επιτυγχάνεται καλύτερη και στενότερη διασύνδεση ανάμεσα στις πολιτικές απασχόλησης και στις πολιτικές που προάγουν την κοινωνική συνοχή καθώς η παράλληλη προετοιμασία του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την απασχόληση.

Για το έτος 2003 τα θετικά αποτελέσματα των προσπαθειών ήταν ότι επιτεύχθηκε

- ✓ μείωση της ανεργίας
- ✓ αύξηση συμμετοχής στην απασχόληση
- ✓ αυτοαπασχόληση - επιχειρηματικότητα
- ✓ καλές μακροοικονομικές επιδόσεις
- ✓ καλό συναινετικό κλίμα με τους εταίρους

Παρόλαυτά τα προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν με τα κυριότερα να είναι

- ✓ Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών
- ✓ Υψηλό ποσοστό ανεργίας για τους νέους
- ✓ Περιορισμένες ευκαιρίες εργασίας με μερική απασχόληση
- ✓ Απαιτείται συγκεκριμένη ποσοτική στοχοθεσία

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση διαπίστωσε ως προς την ανεργία ότι το πρόβλημα είναι έντονο στις γυναίκες και στους νέους. Επίσης χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η ανεργία των ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή στην Ελλάδα.

Επίσης σημαντικό είναι και το γεγονός ότι οι περισσότερες γυναίκες που παραμένουν άνεργες παρουσιάζουν λόγους οικογενειακούς ενώ οι νέοι λόγους σπουδών. Συνεπώς οι προτεραιότητες που θα πρέπει να τεθούν είναι ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι υποδομές φροντίδας για την απασχόληση των γυναικών και επίσης θα πρέπει να ενισχυθεί η δημιουργία πολλαπλών τύπων εργασίας ώστε να καθίστανται η απασχόληση συμβατή με τις ανάγκες των ατόμων που για διάφορους λόγους δεν επιθυμούν πλήρη και αποκλειστική απασχόληση.

Αυτό που διαπιστώθηκε από το παρόν σχέδιο δράσης είναι ότι το πρόβλημα της απασχόλησης στην Ελλάδα είναι πρόβλημα προσφοράς και όχι ζήτησης της εργασίας. Συνεπώς κύριος σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η ενίσχυση της προσφοράς εργασίας.

Οι προτάσεις που γίνονται από το Σχέδιο Δράσης είναι:

1. Η βελτίωση της ελκυστικότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας της εργασίας με όχημα την φορολογική μεταρρύθμιση
2. Η εισαγωγή της μερικής απασχόλησης στο Δημόσιο με την δημιουργία περίπου 30.000 νέων θέσεων εργασίας

3. Η αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς εργασίας στο θέμα της σύζευξης της προσφοράς με την ζήτηση εργασίας υπηρετείται
4. Η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας θα ενισχυθεί και με την ολοκλήρωση της διαδικασίας νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών
5. Η ανάπτυξη δικτύου υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα θα ενεργήσει ευεργετικά τόσο ως μοχλός δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας όσο και ως προϋπόθεση που θα επιτρέψει σε γυναίκες να αναζητούν εργασία
6. Η ενίσχυση των προγραμμάτων της επιχειρηματικότητας θα διατηρήσει την τάση ενδυνάμωσης του ειδικού βάρους των αυτοαπασχολούμενων

Προκειμένου να φανεί ότι οι πολιτικές που εφαρμόζονται είναι αποτελεσματικές αυτό που θα πρέπει να επιτύχει η κοινωνία είναι :

- I. Μείωση του ποσοστού ανεργίας κάτω από το 10%
- II. Μείωση του αριθμού των ανέργων και αύξηση της συνολικής απασχόλησης
- III. Μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων ηλικίας 14 έως 24 ετών
- IV. Μείωση του ποσοστού των ανέργων που εισάγονται για πρώτη φορά στον χώρο της εργασίας
- V. Αύξηση της κινητικότητας που καταγράφουν τα στοιχεία του ΟΑΕΔ

Τα παραπάνω αντανακλούν την σωρευτική επίδραση της σημαντικής ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας στο τελευταίο διάστημα⁸.

Σε ορισμένους τομείς η κοινωνία θεωρείται αναγκαίο να παρέμβει προκειμένου να τους ενισχύσει ακόμα περισσότερο. Αυτό που θα πρέπει να γίνει είναι:

Στον τομέα της μερικής απασχόλησης επειδή το μερίδιο παραμένει πολύ χαμηλό σε σχέση με την αγορά εργασίας θα πρέπει η πολιτεία να παρέμβει και να ενισχύσει αυτόν τον τομέα καθότι υπάρχουν πολλά άτομα τα οποία είναι διατεθειμένα να εργαστούν και με ημιαπασχόληση.

Στο θέμα της απασχόλησης των γυναικών αυτό που θα πρέπει να γίνει είναι να παρέμβει η κοινωνία για να προάγει την ισότητα και να ενισχύει την απασχόληση των γυναικών όπως γίνεται με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κοινωνία επίσης θα πρέπει να παρέμβει και στο θέμα της μακροχρόνιας ανεργίας με τον περιορισμό αυτής ή με την ένταξη των ατόμων σε προγράμματα κατάρτισης.

Προώθηση των προγραμμάτων κατάρτισης και επανένταξης στην κοινωνία μέσω του ΟΑΕΔ. Η παρέμβαση της κοινωνίας και σε αυτόν τον τομέα είναι αναγκαία για να μπορέσει να προωθήσει ακόμα περισσότερο την ένταξη των ατόμων στην κοινωνία και για να ενισχύσει και την απασχόληση⁹.

⁸ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση», Δελτίο Τύπου

⁹ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση», Δελτίο Τύπου

3.2. Μέτρα πολιτικής

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης προωθεί διάφορα μέτρα πολιτικής προκειμένου να καλύψει τις διάφορες ανάγκες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Ένα από τα σημαντικότερα μέτρα που προωθεί το σχέδιο δράσης είναι ο στόχος 2 ο οποίος αναφέρεται στην πρόληψη του κινδύνου αποκλεισμού.

Ειδικότερα αναφέρεται στην πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της κοινωνίας της γνώσης και των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης και της επικοινωνίας μεριμνώντας ώστε κανείς να μην μένει στο περιθώριο και δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Επίσης επιδιώκει την υλοποίηση πολιτικών με στόχο την αποφυγή των κρίσιμων τομών στις συνθήκες διαβίωσης που μπορούν να οδηγήσουν σε καταστάσεις αποκλεισμού, ιδίως όσον αφορά τις περιπτώσεις σχολικού αποκλεισμού, απώλειας στέγης κ.α. Επίσης επιδιώκεται η υλοποίηση των δράσεων προκειμένου να διαφυλαχτεί η οικογενειακή αλληλεγγύη με κάθε της μορφή.

Σχετικά με τις δράσεις που προωθούνται για την οικογένεια και για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, για να συνεχίσουν να παίζουν τον όλο αυτό εξίσου αποτελεσματικά στο μέλλον απαιτείται στήριξη τους από επίσημες δομές. Η στήριξη αυτή πρέπει να προσφέρεται με τρόπο που να αναπληρώνει ενδεχόμενα κενά, να προσφέρει βοήθεια εκεί που χρειάζεται, αλλά να μην υποκαθιστά τον ρόλο της οικογένειας. Η φιλοσοφία των διαρθρωτικών αλλαγών στον χώρο της πρόνοιας έχει τον ρόλο της οικογένειας ως κεντρικό της στοιχείο: η αποσυλοποίηση αναγκαστικά

συμβαδίζει με ουσιαστικό ρόλο για την οικογένεια και πολύ μικρότερο πατερναλισμό.

Τα τελευταία χρόνια έχουν ξεκινήσει μια σειρά από δομές για να δώσουν λύσεις. Ειδικότερα έχει ξεκινήσει η λειτουργία του Δικτύου Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε 25 δήμους και έχουν εγκριθεί και βρίσκονται στην διαδικασία έγκρισης και πρόσληψης προσωπικού 75 ακόμη προγράμματα. Επίσης επιδιώκεται μια αναδιάρθρωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, η δημιουργία υπηρεσιών με την ονομασία «Βοήθεια στο Σπίτι».

Επίσης το μέτρο 3 του Σχεδίου Δράσης επιδιώκει κάποια μέτρα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Το 2003 ήταν ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Το γεγονός αυτό αξιοποιήθηκε από την ελληνική προεδρία της Ε.Ε. προκειμένου να σημειωθεί μια ουσιαστική πρόοδος στον τρόπο εξασφάλισης ισότητας ευκαιριών για τους ευρωπαίους με αναπηρίες. Τα θεσμικά μέτρα τα οποία προωθούνται είναι τα εξής: α) Θεσμοθέτηση της εθνικής νομοθεσίας κατά των διακρίσεων και προώθηση ίσων ευκαιριών, β) λειτουργία εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με ειδικές ανάγκες, γ) προεργασία για την ρύθμιση της προσβασιμότητας με προθεσμίες και έλεγχο εφαρμογής, δ) Προεργασία για ρύθμιση για τη προσβασιμότητα των ιστοσελίδων καθώς και για την προσβασιμότητα των νέων τεχνολογιών ε) Σχέδιο δράσης με συναρμόδια Υπουργεία για την εφαρμογή των πρότυπων κανόνων του ΟΗΕ για την εξίσωση των ευκαιριών για άτομα με ειδικές ανάγκες, στ) έμφαση στην αντιμετώπιση προβλημάτων με την διοίκηση αναδεικνύοντας λειτουργίες του Συνηγόρου του Πολίτη για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Όσον αφορά το θέμα των μεταναστών η Ελληνική Προεδρία της Ε.Ε. έδωσε έμφαση στο θέμα αυτό με την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας επί του Σχεδίου Οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης. Η ομαλή ένταξη των μεταναστών και η προώθηση της διαπολιτισμικότητας έχουν σημασία για την οικονομική ανάπτυξη και τις σχέσεις της χώρας με τους γείτονες της. Με τον Ν. 2910/2001 επιχειρείται ολοκληρωμένη ρύθμιση των θεμάτων της εισόδου και παραμονής των αλλοδαπών. Ένας νέος θεσμός το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής πολιτικής έχει αρχίσει να λειτουργεί με ευρεία εκπροσώπηση και διυπουργικό συντονισμό.

Για τους τσιγγάνους επίσης έχουν προωθηθεί διάφορα μέτρα δράσης όπως για παράδειγμα η υλοποίηση του Ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ελλήνων Τσιγγάνων. Βασικές αρχές είναι ο σεβασμός στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, η ενθάρρυνση της ενεργούς συμμετοχής, η προώθηση της συνεργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ο σεβασμός και η κατανόηση των αντιλήψεων των τοπικών κοινωνιών. Το πρόγραμμα κινείται σε δύο άξονες δηλαδή στην δημιουργία υποδομών για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των Τσιγγάνων και την παροχή υπηρεσιών στους τομείς της κατάρτισης - προώθησης της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της υγείας.

3.3. Κινητοποίηση του συνόλου της κοινωνίας

Η συσστράτευση του συνόλου της κοινωνίας είναι νευραλγικό σημείο στο στοίχημα της διαμόρφωσης μιας συνεκτικής πολιτικής κατά του αποκλεισμού. Ένα τέτοιο

εγχείρημα πρέπει να δημιουργήσει σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ κρατικών και τοπικών φορέων αλλά και της κοινωνίας πολιτών. Στο παρελθόν οι σχέσεις αυτές χαρακτηρίζονταν από καχυποψία και αντιπαλότητα. Η συνεργεία και η συμμετοχή της κοινωνίας πολιτών στην καταπολέμηση του αποκλεισμού μπορεί ακόμη να βελτιωθεί κατά πολύ.

Αυτό που απαιτείται να γίνει είναι α) να συγκεκριμενοποιηθούν οι δράσεις και οι γενικές κατευθύνσεις που περιέχονται σε κάθε φορέα και αρμοδιότητα, β) να συζητηθούν οι κατευθυντήριες γραμμές να γίνει ενημέρωση και να εισαχθούν δομές παρακολούθησης, ενημέρωσης και επικοινωνίας.

Τα μέτρα τα οποία προαναφέρθηκαν είναι αναγκαίο να επιτευχθούν προκειμένου να μπορέσει ο αποκλεισμός να περιοριστεί και να υπάρξει σωστή επανένταξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων στην κοινωνία. Οι ευπαθείς ομάδες αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας το οποίο μπορεί να συμβάλλει με τον δικό του τρόπο στην ανάπτυξη αυτής. Συνεπώς είναι απαραίτητο να προωθηθούν τα μέτρα αυτά ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ξανά στην κοινωνία και να συνεισφέρουν και αυτοί¹⁰.

3.4. Χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Οι παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση των εθνικών συστημάτων κοινωνικών υπηρεσιών δεν προωθούνται μέσω αυτοτελών χρηματοδοτικών

¹⁰ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση 2003-2005», Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

μηχανισμών αλλά εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας των Κοινοτικών Διαρθρωτικών Ταμείων.

Πιο συγκεκριμένα οι δράσεις ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού στο πεδίο της πρόνοιας αποτελούν στόχο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ενώ η χρηματοδότηση των διαφόρων έργων υποδομής υπάγεται στους στόχους των Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Οι αρχικές παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου περιορίζονταν στην κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων και των ανέργων μέσω δράσεων εκπαίδευσης, κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση. Η πρώτη εκτεταμένη μεταρρύθμιση των στόχων του το 1971 οδήγησε στην κάλυψη ευρύτερων ομάδων του πληθυσμού, που αντιστοιχούν στις παραδοσιακές κατηγορίες των χρηστών κοινωνικών υπηρεσιών όπως είναι οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι μετανάστες, οι μονογονεϊκές οικογένειες κ.α.).

Η μεταρρύθμιση του 1988 σχετικά με την αποστολή και τους στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων επέδρασε και στην λειτουργία του ΕΚΤ, επιδιώκοντας την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των χρηματοδοτικών μηχανισμών της Κοινότητας για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας και την ανάπτυξη του κοινωνικοοικονομικού ιστού των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ επικεντρώνονται πλέον σε δύο επίπεδα:

1. αναβάθμιση των Εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης
2. Προώθηση δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης σε περιφέρειες με αναπτυξιακή καθυστέρηση, περιφέρειες που πλήττονται από βιομηχανική παρακμή και σε αγροτικές περιοχές.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η ορθή εφαρμογή των ενεργειών παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών που υλοποιούνται στα πλαίσια όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, τα αρμόδια όργανα λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα με σκοπό¹¹:

1. Την τήρηση των εθνικών και κοινοτικών διατάξεων
2. Την ορθή υλοποίηση
3. Την επιλεξιμότητα των δαπανών και την αιτιολόγηση του
4. Την πρόληψη ή την διαπίστωση τυχόν παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων
5. Την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων κεφαλαίων μετά την διαπίστωση σχετικής παράβασης
6. Την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου

3.5. Ο κοινωνικός προϋπολογισμός για την κοινωνική πρόνοια

Το κόστος για την Κοινωνική προστασία για το έτος 1999 σύμφωνα με το Κοινωνικό Προϋπολογισμό ανέρχονται στο ποσό των 7.480.546 εκατομμυρίων δραχμών.

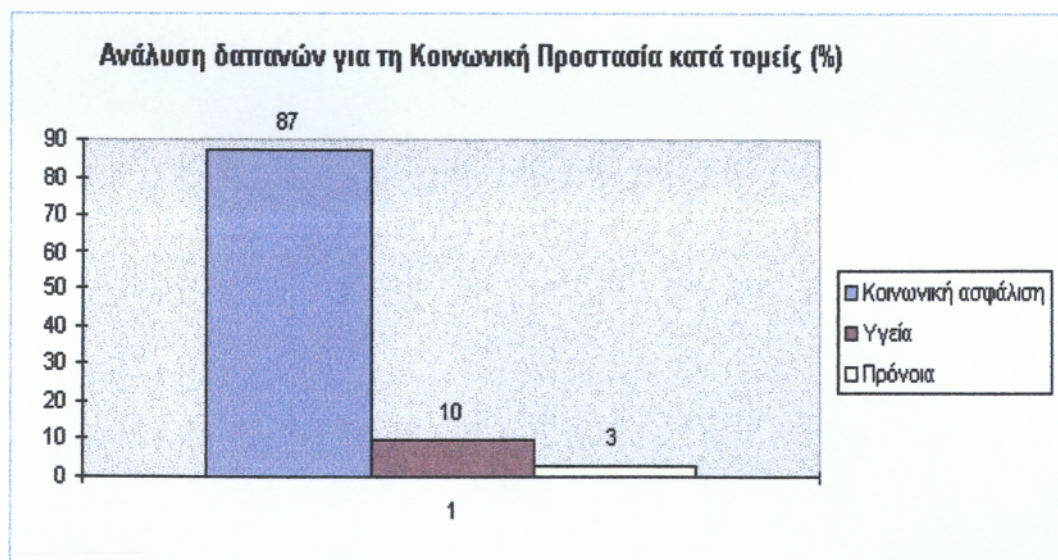
¹¹ Αμίτσης, Γ., 2001, «Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Συστήματος Κοινωνικής πρόνοιας», Εκδ. Παπαζήση.

Η Κοινωνική Πρόνοια στην Ελλάδα απορροφά ένα πολύ μικρό μέρος των κονδυλίων που διατίθενται συνολικά για τη κοινωνική προστασία. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κοινωνικού Προϋπολογισμού για το 1999, προκύπτει, ότι για τη Κοινωνική Πρόνοια δαπανώνται συνολικά 230.622 εκατομμύρια δραχμές δηλαδή το 3,08% και για την Υγεία 728.890 εκατομμύρια δραχμές δηλαδή το 9,74%.

Όσον αφορά την Κοινωνική Ασφάλιση δαπανάται το ποσό των 6.521.034 εκατομμυρίων δραχμών δηλαδή το 87,18%.

Τα ποσοστά αυτών παρουσιάζονται στο διάγραμμα 1 που ακολουθεί όπου φαίνεται η ποσοστιαία ανάλυση των δαπανών για την κοινωνική προστασία ανά τομέα.

Διάγραμμα 1

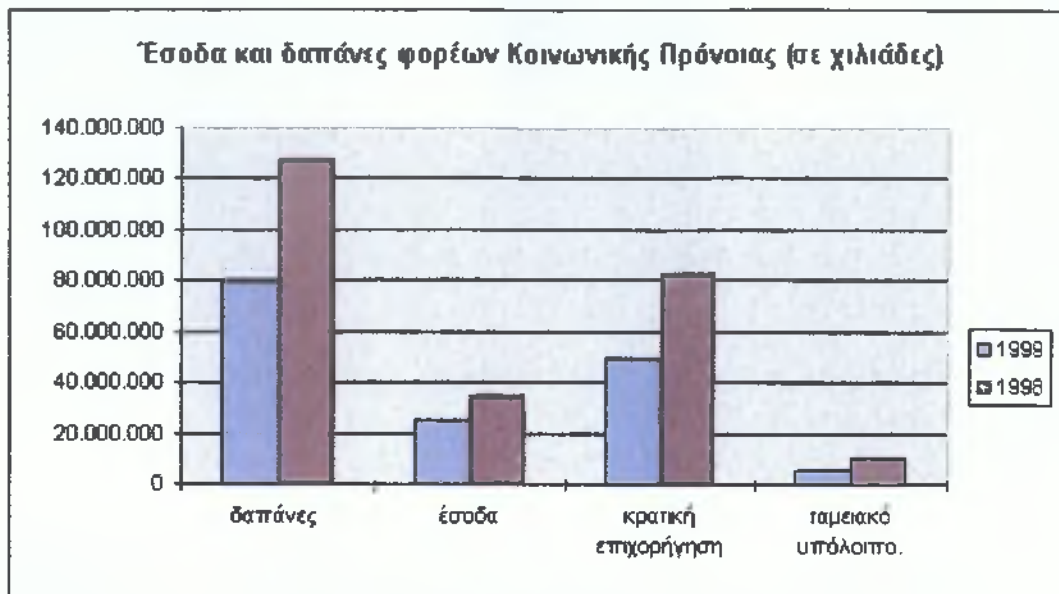

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999

Στην συνέχεια θα παρουσιαστεί η δημοσιονομική κατάσταση των φορέων Κοινωνικής Πρόνοιας η οποία απεικονίζεται στο διάγραμμα 2, όπου γίνεται μια σύγκριση

μεταξύ του έτους 1999 και 1998 και όπως θα μπορέσουμε να δούμε παρουσιάζεται μια φθίνουσα πορεία. Πιο συγκεκριμένα σε ότι αφορά τις δαπάνες του Κοινωνικού Προϋπολογισμού από ότι φαίνεται το 1999 έφθασαν στο ποσό των 79.377.610 χιλιάδων δραχμών έναντι των 127.393.248 χιλιάδων δραχμών που ήταν το 1998. Σημαντική υστέρηση παρουσιάζουν και τα έσοδα όπου το 1999 συγκεντρώθηκε το ποσό των 25.115.197 χιλιάδων δραχμών αντί του ποσού των 34.467.035 χιλιάδων δραχμών το 1998. Επίσης μεγάλη μείωση παρουσιάζει η κρατική επιχορήγηση φθάνοντας στο ποσό των 49.545.754 έναντι των 82.748.216 χιλιάδων δραχμών που ήταν το 1998. Στο διάγραμμα 2 παρουσιάζονται τα έσοδα και οι δαπάνες των φορέων κοινωνικής πρόνοιας για το 1998 και για το 1999.

Διάγραμμα 2

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999

Ένα μεγάλο μέρος των δαπανών των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας καλύπτεται από την κρατική επιχορήγηση η οποία διοχετεύεται μέσω των Ιδρυμάτων Προστασίας Ηλικιωμένων και Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, των Ιδρυμάτων Προστασίας και Αγωγής Οικογένειας και Παιδιού, και των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Εργασίας και Πρόνοιας τα οποία διέπονται υπό καθεστώς είτε Δημοσίου είτε Ιδιωτικού Δικαίου.

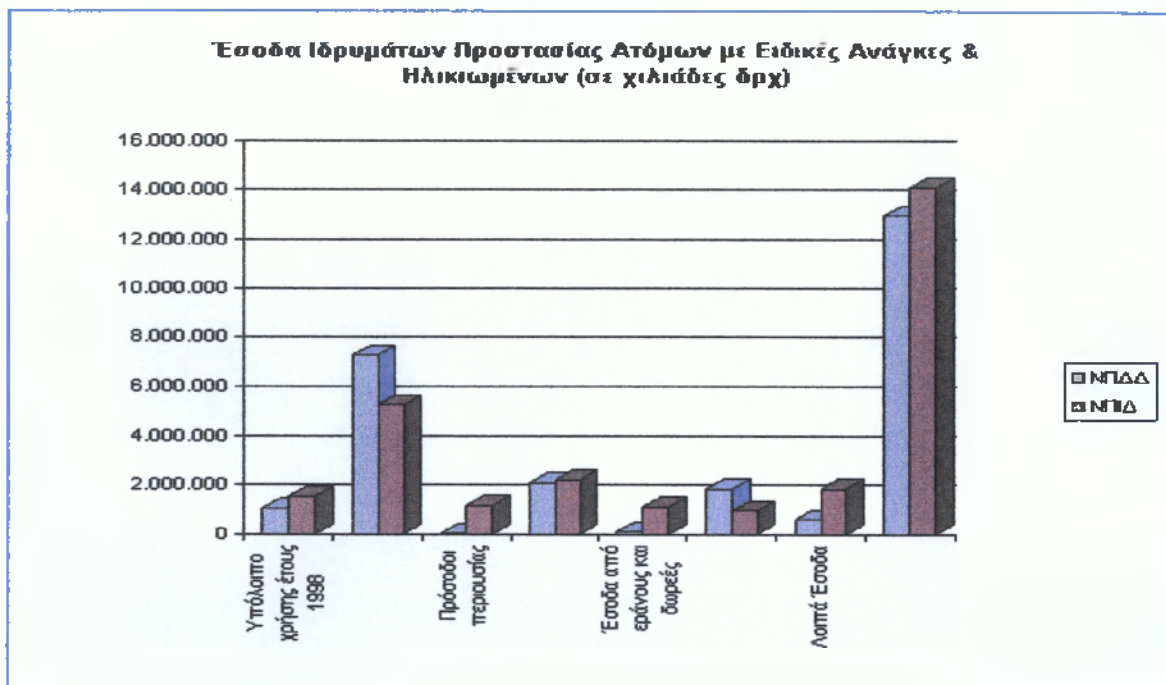
Από την ανάλυση των εσόδων των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου προκύπτει ότι η άσκηση κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα από το κράτος, αφορά πρωτίστως τους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες και δευτερευόντως άλλες κοινωνικές κατηγορίες όπως για παράδειγμα την οικογένεια.

Το 1999 το ύψος της κρατικής επιχορήγησης ήταν της τάξης των 7.265.024 χιλιάδων δραχμών δηλαδή το 56% του συνόλου των εσόδων ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού

Δικαίου το ύψος χρηματοδότησης από το κράτος ανέρχεται στο ποσό των 5.245.275 χιλιάδων δραχμών δηλαδή 37% περίπου του συνόλου των εσόδων.

Στο διάγραμμα 3 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα παραπάνω ποσοστά.

Διάγραμμα 3

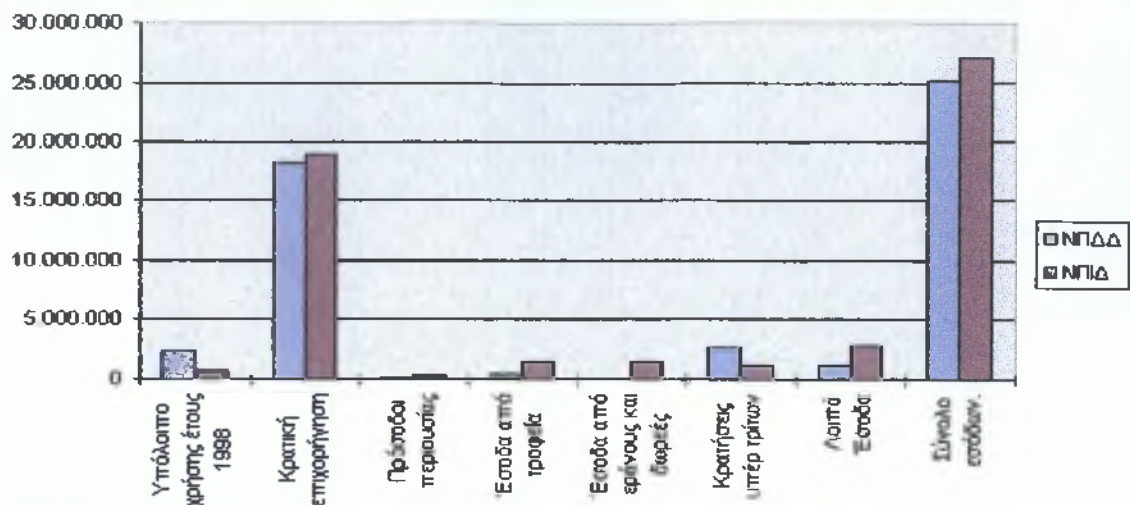

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999.

Διαφορετική εικόνα παρουσιάζουν τα Ιδρύματα Προστασίας και Αγωγής Οικογένειας και Παιδιού όπου παρατηρείται μετατόπιση του μεγαλύτερου μέρους των κρατικών κονδυλίων στα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

Διάγραμμα 4

Έσοδα Ιδρυμάτων Προστασίας και Αγωγής Οικογένειας και Παιδιού
(σε χιλιάδες δραχ).

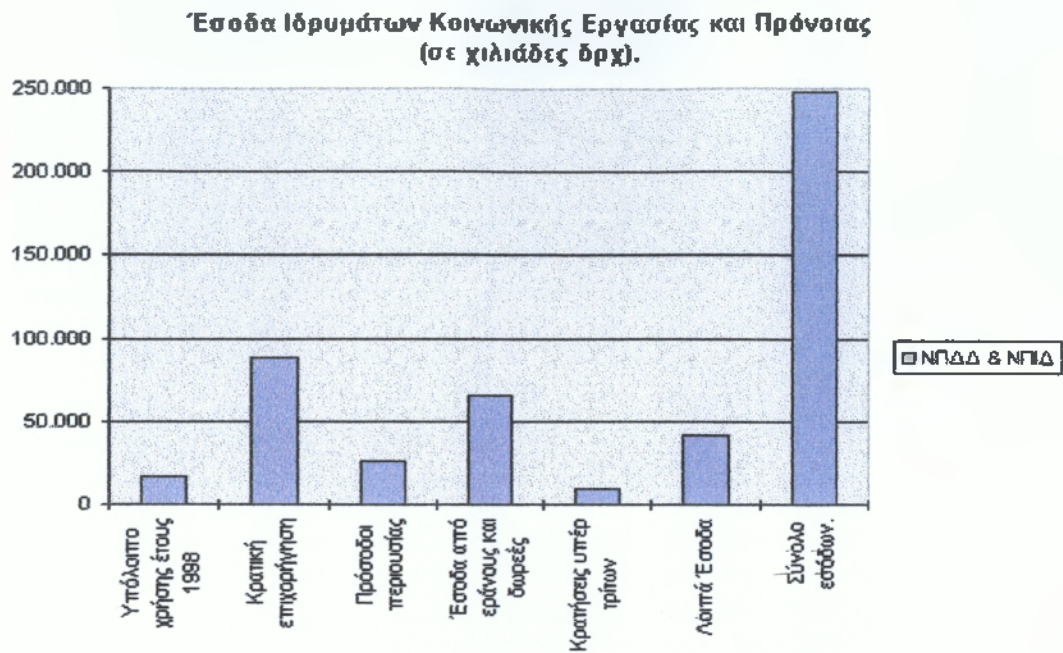
Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999.

Συγκεκριμένα το ύψος της κρατικής επιχορήγησης των Ιδρυμάτων με καθεστώς Ιδιωτικού Δικαίου για το 1999 είναι της τάξης των 18.869.424 χιλιάδων δραχμών δηλαδή 69,7% περίπου, επί του συνόλου των εσόδων, ενώ το αντίστοιχο ποσό για τα Ιδρύματα Δημοσίου Δικαίου ανήλθε στο ποσό των 18.078.038 χιλιάδων δραχμών με άλλα λόγια 72%, περίπου επί του συνόλου των εσόδων.

Στο διάγραμμα 5 παρουσιάζονται τα έσοδα των ιδρυμάτων κοινωνικής εργασίας και πρόνοιας του ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου¹².

¹² Κόλλιας, Γ., 2000, «Τα στοιχεία του κοινωνικού προϋπολογισμού για την κοινωνική πρόνοια», ΓΣΕΕ

Διάγραμμα 5

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός, 1999.

Β' Μέρος

Κεφάλαιο 4

4.1. Τι είναι το ΚΕΣΥΥ «ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου»

Το Κ.Ε.Μ.Ο.Π. "Ο Πλάτων" Ναυπάκτου είναι ένα Ειδικώς Αναγνωρισμένο Φιλανθρωπικό Σωματείο. Ο βασικός σκοπός ίδρυσης του είναι η κοινωνική ένταξη, η επαγγελματική κατάρτιση και η δημιουργική απασχόληση ατόμων ή ομάδων που λόγω καταγωγής, λόγω αναπηρίας ή άλλων συνθηκών τείνουν να περιθωριοποιηθούν, να αποκλειστούν ή να χειροτερέψουν την κοινωνική τους ένταξη.

Το Κ.Ε.Μ.Ο.Π από την ίδρυση του μέχρι σήμερα ασχολείται με:

- Την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών
- Ψυχολογική στήριξη
- Οικονομική υποστήριξη ποικίλων μορφών
- Εκπόνηση μελετών
- Εντοπισμό εργοδοτικών φορέων και ευαισθητοποίηση για την απασχόληση των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων
- Εκδηλώσεις
- Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με αναπηρίες και άτομα τρίτης ηλικίας
- Δημιουργία σχολής γονέων, το μοντέλο της οποίας είναι μοναδικό στην Ελλάδα
- Ανταλλαγές εκπαιδευτών με στόχο τη βελτίωση του διδακτικού υλικού και της μεθοδολογίας

- Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού με σκοπό την ένταξή τους στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό

Το ΚΕΜΟΠ έχει πιστοποιηθεί από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης, βάση της υπ' αριθμ 1.1-2794, σαν Κέντρο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών. Βασικός στόχος του Κέντρου είναι η υποστήριξη, η ενθάρρυνση, η ενημέρωση ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων οι οποίες έχουν ενταχθεί σε προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Δυτική Ελλάδα με απώτερο σκοπό την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Τα προγράμματα που προωθεί το ΚΕΜΟΠ εντάσσονται στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.1.1. Προσωπικό και Εγκαταστάσεις ΚΕΜΟΠ¹³

Το ΚΕΜΟΠ ΚΕΣΥΥ Ναυπάκτου είναι ένα φιλανθρωπικό σωματείο το οποίο αποτελείται από το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο έχει 5 μέλη εκ των οποίων το ένα είναι η πρόεδρος και οι υπόλοιποι τέσσερις απλά μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαρτίζονται από έναν Λογιστή, Οικονομολόγο, Παιδαγωγό και Διοικητικό Λειτουργό.

Στην συνέχεια παρουσιάζεται το οργανόγραμμα του ΚΕΜΟΠ

¹³ www.kemop.gr

Οργανόγραμμα

Το ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου «Ο Πλάτων» διαθέτει ένα κτίριο 100 τετραγωνικών μέτρων στο οποίο παρέχονται οι συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες. Παράλληλα διαθέτει ράμπα για άτομα με ειδικές ανάγκες και ηλεκτρονικούς υπολογιστές για την ενασχόληση των ατόμων.

Το έργο που προσφέρει το ίδρυμα είναι παρά πολύ σημαντικό για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, και παρά το μικρό αριθμό των απασχολούμενων καταφέρνει με επιτυχία να ικανοποιεί τις ανάγκες των ατόμων.

Σε αυτό μπορούν να έχουν πρόσβαση όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες, επίσης το ΚΕΜΟΠ προωθεί και άλλα προγράμματα σε άλλες πόλεις.

4.2. Υπηρεσίες ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου

Το Κέντρο Εκπαίδευσης και Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού παρέχει τις εξής υπηρεσίες:

1. Παροχή Συμβουλευτικής και Κοινωνικής Στήριξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες με α) συμπλήρωση ερωτηματολογίου το οποίο επεξεργάζεται η επιστημονική ομάδα (κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί) ώστε να ανιχνευθεί η ικανότητα προσαρμογής τους, η ανάπτυξη πρωτοβουλιών κ.α. και β) ατομικές και ομαδικές συνεντεύξεις με στόχο την ενθάρρυνση για την κοινωνική ένταξη
2. Παροχή συμβουλών νομικής φύσεως δηλαδή ενημέρωση για τα δικαιώματα τους ως Ελλήνων πολιτών. Παροχές τις οποίες δικαιούνται σαν άτομα με ειδικές ανάγκες, αποτροπή από ενέργειες μη νόμιμες και επιπτώσεις που έχουν αν πράξουν αυτές
3. Τμήμα δημιουργικής απασχόλησης σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται η προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών, η ενημέρωση ατομικής καθαριότητας και καθαριότητας περιβάλλοντος χώρου, η ενισχυτική διδασκαλία, οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες
4. Παροχή συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης στην οικογένεια α) μέσω της συμπλήρωσης οικογενειακού ερωτηματολογίου το οποίο επεξεργάζεται και διαφαίνονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικογένεια και παρέχεται στήριξη κατά περίπτωση αλλά και μέσα από ομαδικές συγκεντρώσεις και β) με την εξασφάλιση της φύλαξης των παιδιών κατά περίπτωση

5. Πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση, ενημέρωση: Για την ευαισθητοποίηση του κοινού το ΚΕΜΟΠ διοργανώνει ημερίδες και εκδίδει τρίμηνο έντυπο ενημερωτικό. Επίσης παρέχει συμβουλευτική σε θέματα μοναξιάς και απομόνωσης, κοινωνικών σχέσεων, τοπικών εκδηλώσεων, εκπαίδευση σε θέματα ανατροφής, διαπαιδαγώγησης των παιδιών και ψυχολογικής υποστήριξης.
6. Αντιμετώπιση θέματος Τσιγγάνων: Το ΚΕΜΟΠ έχει υιοθετήσει ένα πρόγραμμα το οποίο ονομάζεται «ΥΓΙΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ» και ασχολείται με 200 άτομα του οικισμού Αντιρρίου και Αιτωλικού και περιλαμβάνει εμβολιασμούς, εξετάσεις των κατοίκων, συνεργασία με τον Δήμο, και εκτέλεση έργων για την βελτίωση της υγιεινής των τσιγγάνων. Επίσης επιδιώκει την επαγγελματική κατάρτιση και προώθηση των ατόμων αυτών στην αγορά εργασίας καθώς επίσης και ατόμων με ειδικές ανάγκες.

4.3. Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την αγορά εργασίας μέσω του ΚΕΜΟΠ

⇒ Για άτομα με ειδικές ανάγκες παρέχονται διάφορα προγράμματα. Ειδικότερα για αυτά με νοητική στέρηση παρέχεται εκπαίδευση σε θέματα φυτωριακής, ανθοκομίας, διαχείρισης κήπων στο ΚΕΚ Ολυμπιακό στην Πάτρα και τεχνική κεραμική στο ΚΕΚ Δέλτα στον Πύργο. Για άτομα με χρόνιες παθήσεις παρέχονται προγράμματα επιμόρφωσης ως υπάλληλοι γραφείου με χρήση Υ/Η και αποτύπωση στο ΚΕΚ Εσπερίδες στο Αιτωλικό.

- ⇒ Για άτομα - αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών παρέχονται προγράμματα οργάνωσης γραφείου με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών στο ΚΕΚ Μάστερ Αγρινίου.
- ⇒ Για μακροχρόνια άνεργους παρέχονται προγράμματα κατασκευής καρναβαλικών ενδυμασιών, οργάνωσης υπηρεσιών καθαρισμού και συντήρησης κτιρίων και οργάνωση λειτουργίας μικρών επισιτιστικών επιχειρήσεων.

Οι ωφελοόμενοι του προγράμματος είναι οι άνεργοι ή οι εργαζόμενοι με επισφαλή απασχόληση των κατηγοριών όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, οι παλιννοστούντες, οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι φυλακισμένοι, οι αποφυλακισμένοι, οι ανήλικοι παραβάτες, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, οι πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών, τα άτομα με πολιτιστικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, τα άτομα ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών και τέλος τα άτομα με ψυχικές ασθένειες.

Οι κύριοι στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι:

1. Η καταπολέμηση των αντικειμενικών και υποκειμενικών συνθηκών, αιτίων και μηχανισμών που οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και συμβολή στην αναστολή των διαδικασιών αναπαραγωγής και διαίωνισης του φαινομένου
2. Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των ατόμων που

ανήκουν στις ομάδες-στόχους του προγράμματος και διευκόλυνση της πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας

3. Η κοινωνική και ψυχολογική στήριξη και ενίσχυση των ατόμων και πληθυσμιακών ομάδων του Επιχειρησιακού Προγράμματος ώστε να υπερβούν τις πάσης φύσεως υποκειμενικές δυσκολίες και τους κάθε μορφής αντικειμενικούς φραγμούς που εμποδίζουν κατά την πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας
4. Η καταπολέμηση των διακρίσεων, των αρνητικών κοινωνικών στερεοτύπων και του κοινωνικού στιγματισμού και αποκλεισμού και η προαγωγή της κοινωνικής αλληλεγγύης
5. Η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών για όλα τα άτομα, της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής σύγκλισης
6. Η ενθάρρυνση και η παροχή κινήτρων για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης
7. Η μεταφορά εμπειριών και τεχνολογίας
8. Η προώθηση της απασχόλησης

Ειδικότερα η δέσμη μέτρων που αναπτύσσονται υπέρ των ατόμων των ομάδων στόχου του προγράμματος έχουν συνοχή, πολυδιάστατη προσέγγιση και συνήθως έχουν να κάνουν με προκατάρτιση, κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση και συνοδευτικές υποστηρικτές υπηρεσίες.

Επιπρόσθετα και επειδή αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην ένταξη των καταρτιζομένων στην αγορά εργασίας το πρόγραμμα ενισχύει την ανάπτυξη δομών και μηχανισμών

διασύνδεσης των προγραμμάτων κατάρτισης με την τοπική αγορά εργασίας και διάδοση καλών πρακτικών.

Οι συνολικοί πόροι του προγράμματος ήταν 240.000.000 €, και για την περίοδο 1994-1999 έχουν ωφεληθεί περίπου 31.000 άτομα όλων των ομάδων στόχου. Μέχρι το τέλος του έτους 2001 που έληξε η επιλεξιμότητα των δαπανών του προγράμματος ωφελήθηκαν ακόμη 7.000 άτομα.

Μέσω του ίδιου προγράμματος:

1. Επιμορφώνονται εκπαιδευτές
2. Υλοποιούνται καινοτομικά προγράμματα με άμεσο στόχο την αποκόμιση καλών πρακτικών και την στο άμεσο μέλλον πολλαπλασιαστική εφαρμογή τους
3. Προβάλλεται η φυσιογνωμία και το έργο των Παλιννοστούντων
4. Διοργανώνονται ενημερώσεις για την επαγγελματική δραστηριότητα των τοιγγάνων και προβάλλονται προϊόντα τέχνης τους
5. Χρηματοδοτούνται εργονομικές διευθετήσεις εσωτερικών και εξωτερικών χώρων για άτομα με ειδικές ανάγκες σε Νομαρχίες και Περιφέρειες
6. Δημιουργούνται ειδικά Κέντρα Φυλακισμένων, Αποφυλακισμένων και χρηστών ναρκωτικών ουσιών
7. Δημιουργούνται και αναπτύσσονται Συμβουλευτικά Κέντρα για άτομα των ομάδων στόχου του προγράμματος και Κέντρο Τοξικομανών Κρατούμενων
8. Αναπτύσσονται δομές παροχής συνοδευτικών Υποστηρικτών Υπηρεσιών στον Οργανισμό

Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και σε άλλους αρμόδιες φορείς¹⁴.

4.4. Παρουσίαση Προγράμματος «Φυτωριακή - Ανθοκομία»

Το ΚΕΜΟΠ επιδιώκοντας να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες των ατόμων και παράλληλα να μπορέσει να τους βοηθήσει να αξιοποιήσουν την ώρα τους εποικοδομητικά, προωθεί ένα πρόγραμμα «Φυτωριακή - Ανθοκομία» στο οποίο τα άτομα λειτουργούν με ομάδες και δραστηριοποιούνται πάνω σε αυτόν τον τομέα.

Δράσεις

- 1. Γνωριμία με την ομάδα**
- 2. Διεύθυνση αναγκών**
 - Συναντήσεις με την ομάδα καταρτιζομένων
 - Ατομικές συναντήσεις με εκπαιδευόμενους
- 3. Λειτουργία ομάδας ψυχοκοινωνικής στήριξης εκπαιδευόμενων**
 - Προσωπική ανάπτυξη
 - Αυτοεικόνα
 - Επεξεργασία συναισθημάτων
 - Επικοινωνία
 - Σχέσεις - ρόλοι στην οικογένεια
 - Κοινωνικός Στιγματισμός
 - Επαγγελματικές δεξιότητες
- 4. Ατομική συμβουλευτική στήριξη καταρτιζομένων**
- 5. Δουλειά με οικογένειες εκπαιδευόμενων**

¹⁴ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2004

- Κάλεσμα ενημέρωση οικογενειακού περιβάλλοντος
- Επισκέψεις στα παιδιά
- Ατομική - ομαδική Συμβουλευτική στήριξη

6. Πληροφόρηση καταρτιζομένων για θέματα

- Νομικά - επιδόματα
- Εργασιακά - Ασφαλιστικά
- Φορείς υπηρεσίες της περιοχής
- Επαφή με τον σύλλογο

7. Ενημέρωση ευαισθητοποίηση της κοινότητας

- Επίσκεψη ενημερώσεις χώρων πρακτικής άσκησης
- Άρθρα εκπομπές σε τοπικά ΜΜΕ
- Καταγραφή φορέων - υπηρεσιών
- Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου
- Πολιτιστική εκδήλωση

8. Δημοσίευση αποτελεσμάτων

- Έκδοση τριμηνιαίου δελτίου
- Οργάνωση Τελικού Συνεδρίου

4.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΜΟΠ

4.5.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΥ "Ο Πλάτων"

Το Πρόγραμμα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών «Ο Πλάτων» σαν στόχο έχει να ενδυναμώσει τους συμμετέχοντες, ενώ παράλληλα να τους βοηθήσει να συμμετάσχουν σε ενέργειες οι οποίες θα τους βοηθήσουν στο μέλλον να ενταχθούν κοινωνικά στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΜΕΣΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ/ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟ

Στόχος των δράσεων αυτών είναι :

1. Η ενδυνάμωση και η ενεργοποίηση του ατόμου
2. Η συμμετοχή του σε ενέργειες για κοινωνική ένταξη και ένταξη στην αγορά εργασίας

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 1ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ:

Το πρόγραμμα αυτό επιδιώκει:

Α) στην σωστή κι έγκυρη ενημέρωση:

- Να πληροφορηθούν για να θέματα που αφορούν τους ίδιους ως ομάδα στόχος
- Να ενημερωθούν για φορείς κι υπηρεσίες
- Να γνωρίσουν το κοινωνικοοικονομικό σύστημα και τις διαδικασίες του
- Να έχουν νομική πληροφόρηση
- Να ξέρουν τα δικαιώματά τους
- Να βλέπουν θέματα επικαιρότητας
- Να μαθαίνουν για νέες θέσεις εργασίας, αγγελίες , προκηρύξεις

Β) οι ωφελοόμενοι έχουν ανάγκη να έρθουν σε επαφή με ειδικούς και να στηριχθούν από αυτούς, έχουν ανάγκη βοήθειας στα προβλήματά τους.

Η συμβουλευτική αυτή στήριξη σαν στόχο έχει:

- Να ενδυναμωθούν ως άτομα

- Να αποβάλλουν το στίγμα του αποκλεισμού της ομάδας στόχου
- Να επιλύσουν ατομικές και οικογενειακές δυσκολίες
- Να ενδυναμωθούν με τεχνικές στον τομέα της απασχόλησης
- Να μάθουν να δημιουργούν επαγγελματικό προφίλ κι επιχειρηματικό σχέδιο
- Να έχουν νομική συμβουλευτική και στήριξη

Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αμφίδρομης προσέγγισης.

Μεθοδολογικό πλαίσιο ενέργειας:

Στην 1η δυνατότητα προσέγγισης, η υλοποίηση της γίνεται:

- Με τρόπους δημοσιότητας
- Με ενημέρωση για την ύπαρξη του φορέα
- Με την προβολή των δράσεων του με όλους τους δυνατούς τρόπους όπως έντυπα, ΜΜΕ καμπάνιες

Στην 2η δυνατότητα προσέγγισης το ΚΕΜΟΠ να προσεγγίσει τους ωφελομένους

Ο Φορέας θα χρησιμοποιήσει άτομα-κλειδιά όπως διαμεσολαβητές, άτομα από τους ίδιους τους ωφελομένους που θα λειτουργήσουν ως εμπνευστές σε κάποιες δράσεις.

Η συμμετοχικότητα των χρηστών - στόχος ενέργειας του ΚΕΜΟΠ:

- Να συμμετέχουν οι ωφελοόμενοι στις ενέργειες του σχεδίου που τους αφορούν

- Να κινητοποιούν και να δραστηριοποιούν σε σχέση με το κοινωνικό και εργασιακό τους περιβάλλον
- Να αναζητούν οι ίδιοι τρόπους επίλυσης των αιτημάτων τους
- Να κάνουν χρήση του προσωπικού δικτύου και του δικτύου που δημιουργεί ο φορέας

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ - ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ: ΑΡΧΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ:

Η συμβουλευτική διαδικασία θα είναι βραχυχρόνια.

Α) ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ:

Ειδικοί Σύμβουλοι:

- Θα τους δίνουν εναλλακτικές λύσεις στη δυσκολία που αντιμετωπίζουν
- Θα τους εμπνεύσουν
- Θα τους παρέχουν κατευθύνσεις ενδυνάμωσης της προσωπικότητας και των δυνατών ατομικών δεξιοτήτων κι ικανοτήτων
- Ελαχιστοποίηση ή και βελτίωση αδύναμων σημείων που παρεμποδίζουν το χρήστη στην προσωπική και εργασιακή του εξέλιξη.

ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ:

Στόχοι ενέργειας:

- Η κοινωνικοποίηση των χρηστών
- Η ανταλλαγή απόψεων, κοινωνικών προβληματισμών και λύσεων

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΜΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ:

Στις ομάδες πρέπει να υπάρχει Ημερολόγιο Εξελικτικής Πορείας της ομάδας, για να μπορεί να αξιολογηθεί όλη η διαδικασία. Φύλλο Αξιολόγησης θα υπάρχει στα διάφορα στάδια λειτουργίας της. Η μεθοδολογία υλοποίησης πρέπει να έχει τις αρχές:

- ενεργητική συμμετοχή των ωφελούμενων σε όλες τις δράσεις που τους αφορούν
- εξατομικευμένη προσέγγιση και υποστήριξη κάθε ωφελούμενου
- σεβασμός στις ιδιαιτερότητες και στο ρυθμό μάθησης του καθενός
- εφαρμογή μεθόδων μάθησης με τρόπο κατανοητό.

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σκοπός ενέργειας:

- στήριξη του ατόμου σε σχέση με την οικογένεια του
- διευκόλυνση επίλυσης προβλημάτων προκειμένου να ενταχθεί στο κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον.

Μεθοδολογικό πλαίσιο:

- Συνεδρίες των συμβούλων με την οικογένεια των ωφελουμένων
- Επισκέψεις στο σπίτι
- Στήριξη στην δικτύωση της οικογένειας προκειμένου να επιλύσει προβλήματα
- Οικογενειακή θεραπεία

Μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος ΣΥΥ και μετά την παρακολούθηση, το ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου θα πρέπει να ενημερώνει το ΚΠΑ ΟΑΕΔ που είναι εγγεγραμμένος ο ωφελούμενος ως προς:

1. την ένταξη σε οποιοδήποτε πρόγραμμα
2. αν είναι άνεργος
3. αν έχει χάσει επαφή με το φορέα ΣΥΥ
4. αν δεν ολοκλήρωσαν τις ενέργειες ΣΥΥ
5. αν ασχολούνται ήδη.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ:

Είναι μια δράση που αφορά καθαρά τους χρήστες και το προφίλ τους προς τα έξω.

Σκοπός της ενέργειας είναι:

- να ενταχθούν στο κοινωνικό περιβάλλον ομαλά
- να βοηθηθούν στην ένταξη στην αγορά εργασίας
- να αποκτήσουν κοινωνικό και εργασιακό προφίλ
- να αποκτήσουν ή βελτιώσουν το προσωπικό τους δίκτυο
- να κοινωνικοποιηθούν

Μεθοδολογικό πλαίσιο

Υπάρχει μεθοδολογία βελτίωσης για:

- τους τρόπους επικοινωνίας
- την ελαχιστοποίηση της διάκρισης της διαφορετικότητας
- την αποδοχή και τον σεβασμό της προσωπικότητας
- τη βελτίωση της αυτοεικόνας

- της στάσης έναντι των άλλων
- το σεβασμό στην νοοτροπία.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 4

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Σκοπός: στη συγκεκριμένη ομάδα είναι η ανεύρεση μιας «ταυτότητας».

Στόχοι:

- Η διερεύνηση, ανακάλυψη των ικανοτήτων, δυνατοτήτων, κινήτρων, αξιών και ενδιαφερόντων - αποτίμηση
- Η αποτίμηση προσωπικού και επαγγελματικού παρελθόντος
- Η πληροφόρηση για εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, δυνατότητα πρόσβασης σε αυτές
- Η πληροφόρηση για την αγορά εργασίας
- Ο καθορισμός των στόχων τους
- Η πληροφόρηση και παρουσίαση των καταρτίσεων που προσφέρονται
- Η επεξεργασία και η οργάνωση του ατομικού τους πλάνου αναζήτησης εργασίας
- Η βελτίωση τεχνικών δεξιοτήτων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 5

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός είναι να γίνουν «ικανοί» οι ωφελούμενοι να αναζητήσουν και να επιτύχουν μια θέση εργασίας στο ταχύτερο χρονικό διάστημα.

Στόχοι:

- Να καθορίσουν τους επαγγελματικούς στόχους
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν μέσα και τεχνικές
- Να επιχειρηματολογούν για την υποψηφιότητα τους
- Να οργανώνουν πλάνο αναζήτησης εργασίας και να καταγράφουν τα αποτελέσματα της αναζήτησης
- Να προχωρούν σε πραγματική αναζήτηση εργασίας
- Να αποκτήσουν πλαστικότητα όσων αφορά στον επαναπροσδιορισμό των επαγγελματικών τους στόχων

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 6

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΘΕΜΑΤΑ:

Η πληροφόρηση θα συγκεντρώνεται:

Από όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες κατά θεματική ενότητα από την αποδελτίωση των εφημερίδων, επιστημονικών περιοδικών, εγγράφων, ενημερωτικών δελτίων κι ανακοινώσεων από:

- Κόμβους πληροφόρησης κι ενημέρωσης
- Τη βιβλιογραφία
- Το διαδίκτυο και τις μηχανές αναζήτησης πληροφοριών
- Από εγκυκλίους κι έγγραφα των Υπουργείων

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 7

Η ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ.

Βοήθεια στην εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου για τη δημιουργία επιχειρήσεων. Ειδικά για τις Γυναίκες υπάρχει η τάση βασιζόμενη στην αρχή της ενσωμάτωσης της ισοτιμίας των ευκαιριών σε όλες τις δράσεις.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΟΧΟ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΚΙ ΕΜΜΕΣΑ ΤΟΥΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥΣ.ΕΝΕΡΓΕΙΑ 1. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ:

Ο φορέας παρεμβαίνει με σκοπό:

- Να μειωθεί ο ανταγωνισμός των ευπαθών ομάδων μεταξύ τους
- Να καλλιεργηθεί ο σεβασμός της ιδιαιτερότητας του καθενός, η αλληλεγγύη και η αλληλοβοήθεια
- Να παρουσιάσουν σε ανοικτή εκδήλωση την δουλειά τους και την οικονομική παραγωγή που εκλείπει

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΦΟΡΕΙΣ:

Το ΚΕΣΣΥ ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου ο «Πλάτων» αναπτύσσει δίκτυα:

- Με άλλους παρόμοιους φορείς
- Με επιχειρήσεις
- Με την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Με άλλα κυβερνητικά ή μη σχήματα

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Μια σχεδιασμένη κι οργανωμένη προσφερόμενη, μη αμειβόμενη εργασία, με άλλα λόγια εθελοντική, που όμως είναι ελεγχμένη μεθοδολογικά, τεχνικά και αξιολογούνται τα αποτελέσματά της είναι σημαντική προσφορά στο ΚΕΣΥΥ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 4

ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Οι ωφελούμενοι γίνονται χρήστες των υπηρεσιών για τους λόγους ότι έχουν κάποια συγκεκριμένη εξατομικευμένη ανάγκη δηλαδή έχουν βασική ανάγκη ένταξης και ενεργούς συμμετοχής στην διοργάνωση εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα¹⁵.

4.5.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ»

Το παρών επιχειρησιακό πρόγραμμα έχει σαν στόχο:

- Την πρόληψη της ανεργίας και ιδιαίτερα της μακροχρόνιας
- Την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους
- Την βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό δομήθηκε το προτεινόμενο σχέδιο δράσης με στόχο:

- Την ενδυνάμωση των γυναικών
- Την προετοιμασία τους για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας
- Την υποστήριξη τους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών
- Την προώθηση τους σε θέσεις απασχόλησης

¹⁵ www.kemop.gr

Ειδικότερα στόχος τους σχεδίου είναι η εξασφάλιση ότι κάθε γυναίκα παράλληλα με τις ενέργειες εξειδικευμένης πληροφόρησης, συμβουλευτικής και κοινωνικής στήριξης θα επωφελείται και άλλων ενεργειών όπως για παράδειγμα κατάρτισης, ή θα συμμετέχει σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί η ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος περί ισότητας των δύο φύλων και η δημιουργία προϋποθέσεων σχεδιασμού και υλοποίησης συνολικών παρεμβάσεων υπέρ του γυναικείου πληθυσμού με απώτερο σκοπό την βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Με βάση τα παραπάνω οι φορείς επιδιώκουν:

- Να συνδράμουν στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων που απορρέουν από τις γρήγορες αλλαγές που επιτελούνται εξαιτίας του μετασχηματισμού της οικονομίας και της κοινωνίας
- Να προωθήσουν αλλαγές στον τομέα της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που βιώνουν διακρίσεις
- Να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις προκειμένου κάθε γυναίκα παράλληλα με τις ενέργειες εξειδίκευσης πληροφόρησης να επωφεληθεί μέσω των ενεργειών κατάρτισης
- Να συμβάλλουν στην δικτύωση και τον συντονισμό των ενεργειών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης

- Να παρέμβουν συνολικά στον γυναικείο πληθυσμό ανεξάρτητα με το εάν οι εν δυνάμει ωφελούμενες συμμετέχουν στις ενέργειες του προτεινόμενου σχεδίου ή σε άλλο πρόγραμμα.
- Να προκαλέσουν κοινωνικό διάλογο
- Να προωθήσουν τις αρχές της ισότητας

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει δομηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διακρίνεται σε δύο επίπεδα.

Ειδικότερα στο πρώτο επίπεδο επιδιώκεται:

- Η απόκτηση αυτοπεποίθησης
- Η άνετη επικοινωνία με τα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας
- Η συμμετοχή και ενεργητικότητα σε διεργασίες της κοινότητας
- Η πρόσβαση σε πληροφόρηση για ευκαιρίες της αγοράς εργασίας
- Η ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης των δυνατοτήτων και των αδυναμιών τους
- Η πρόσβαση σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- Η πρόσβαση σε οικονομικές πηγές
- Η δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης σε συμβούλους και φορείς, ώστε να μπορούν να απευθυνθούν σε κάθε δύσκολη κατάσταση

Το δεύτερο επίπεδο περιλαμβάνει:

- Την ανάπτυξη περιφερειακού δικτύου και επιμέρους τοπικών δικτύων
- Την διάγνωση των αναγκών κατάρτισης

- Την καταγραφή των ενεργειών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης
- Την συνεχή διαβούλευση και συνεργασία με εργοδότες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και με τους φορείς κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης

Οι ενέργειες του προγράμματος αυτού είναι οι εξής:

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 1

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Οι φορείς υλοποίησης στην προσπάθεια τους να προσελκύσουν τον κατάλληλο αριθμό γυναικών με τα κατάλληλα χαρακτηριστικά χρησιμοποιούν τρόπους προκειμένου να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, οι τοπικοί φορείς και το ευρύ κοινό.

Η υλοποίηση της ενέργειας περιλαμβάνει δράσεις δημοσιότητας και προβολής, χρήση διαμεσολαβητών, διοργάνωση ημερίδων κ.α. Ειδικότερα: α) ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα τα οποία αναμεταδίδονται συχνά, β) έντυπο ενημερωτικό υλικό το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αφορούν το πρόγραμμα και θα ενημερώνει τους πολίτες, γ) ημερίδες οι οποίες διοργανώνονται σε κάθε περιοχή παρέμβασης με σκοπό την άμεση επικοινωνία και ενημέρωση των ωφελουμένων, δ) μετάδοση μηνυμάτων από τον έντυπο τύπο με τα κατάλληλα μηνύματα ανά περιοχή και ομάδα.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Η δράση συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη έχει να κάνει τόσο με την ατομική στήριξη όσο και με την ομαδική.

Οι αρχές της συμβουλευτικής διαδικασίας είναι ότι α) είναι βραχυχρόνια, β) δεν υπάρχει ψυχοθεραπευτική παρέμβαση στον χρήστη, γ) υπάρχει πληροφόρηση με συγκεκριμένα στοιχεία που αν του είναι κατανοητά, δ) δεν τον κρίνουν για την ως τώρα πορεία της ζωής του, ε) δεν του αλλάζουν κουλτούρα, στ) δεν του παρέχουν μοντέλο του συστήματος που ζει, ζ) είναι κοντά στον συμβουλευόμενο, η) η συμβουλευτική στηρίζεται στην αυτοδιάθεση του συμβουλευόμενου, και θ) ο συμβουλευόμενος αναπτύσσει ο ίδιος πρωτοβουλία.

Έτσι με βάση τα παραπάνω επιδιώκεται η ανίχνευση και η επίλυση των κοινωνικών, οικονομικών και οικογενειακών παραγόντων που περιβάλλουν το άτομο. Η συγκεκριμένη ενέργεια είναι πολύ σημαντική αφού από την ψυχολογική κατάσταση του ατόμου εξαρτάται και η αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου προγράμματος.

Όπως προαναφέραμε η ενέργεια αυτή διακρίνεται σε ατομική και σε ομαδική. Με την ατομική υποστήριξη αποσκοπείται η συμβουλευτική προσέγγιση προκειμένου το άτομο να υποστηριχθεί στην κοινωνική προσαρμογή του ανάλογα με τις ανάγκες του. Μέσα από την ατομική συμβουλευτική αποσκοπείται η πληροφόρηση του ατόμου, η

ενθάρρυνση του, η ανάπτυξη της αυτογνωσίας του, και η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης του.

Στην ομαδική συμβουλευτική δίνεται η δυνατότητα στους μετέχοντες μέσω της συνειδητοποίησης κοινών προβλημάτων να αντιμετωπίσουν από κοινού τους στόχους τους. Η ανάπτυξη του πνεύματος συνεργασίας και του συναισθήματος κοινών ανησυχιών συμβάλλει στην αλληλοϋποστήριξη και στην καλύτερη προσωπική τους ανάπτυξη. Παράλληλα μέσω της ομαδικής συμβουλευτικής δίνεται η δυνατότητα στους μετέχοντες να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα τους, να αποκτήσουν εμπιστοσύνη και να βελτιώσουν την αυτοεικόνα τους.

Ειδικότερα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες επιλέγεται ένας συνδυασμός ατομικών και ομαδικών τεχνικών για των ωφελούμενο και την οικογένεια του. Η ενέργεια αυτή επιδιώκει την ανίχνευση και επίλυση των κοινωνικών, οικονομικών, οικογενειακών και ενδοψυχικών παραγόντων που επιδρούν στο άτομο και αναστέλλουν την κοινωνική και επαγγελματική τους ενεργοποίηση.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η ενέργεια αυτή επιδιώκει την καταγραφή, την καλλιέργεια και την ανάπτυξη των προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των επωφελουμένων οι οποίες θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης τους στην διεκδίκηση των κοινωνικών και εργασιακών τους δικαιωμάτων.

Συγκεκριμένα η ενέργεια αποσκοπείται στην ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων που συνδέονται με την:

- Την ανάπτυξη αρμονικών διαπροσωπικών σχέσεων
- Τις τεχνικές επικοινωνίας
- Την αποκωδικοποίηση της γλώσσας του σώματος
- Την ικανότητα διάκρισης των αρμοδιοτήτων
- Την διεκδίκηση των δικαιωμάτων
- Την αναγνώριση των λαθών και την επιβράβευση των θετικών
- Την συμμετοχή σε συζητήσεις
- Την διατύπωση προτάσεων

Όσον αφορά τα άτομα με ειδικές ανάγκες η ενέργεια αυτή επιδιώκει την καταγραφή και καλλιέργεια των προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων τους οι οποίες θα συμβάλλουν αφενός μιας ενισχυμένης αυτοπεποίθησης στην διεκδίκηση μιας κοινωνικής θέσης και αφετέρου μιας πιο αποτελεσματικής ένταξης στο κοινωνικό περιβάλλον.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 4

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Η συγκεκριμένη ενέργεια επιδιώκει την ανασήτηση μιας επαγγελματικής προοπτικής αλλά στην περίπτωση των συγκεκριμένων ομάδων είναι ταυτόχρονα και η ανεύρεση μιας ταυτότητας.

Συνεπώς στόχοι της ενέργειας αυτής είναι:

1. Η ανακάλυψη των ικανοτήτων, δυνατοτήτων και κινήτρων

2. Η αποτίμηση προσωπικού και επαγγελματικού παρελθόντος
3. Η πληροφόρηση για εκπαίδευση
4. Ο καθορισμός των στόχων τους
5. Η πληροφόρηση και η παρουσίαση των καταρτίσεων που προσφέρονται
6. Η βελτίωση τεχνικών δεξιοτήτων

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 5

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Μέσω αυτής της ενέργειας επιδιώκεται η καταγραφή, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των επαγγελματικών δεξιοτήτων των επωφελομένων, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης τους στην διεκδίκηση των κοινωνικών και εργασιακών τους δικαιωμάτων.

Επίσης η ενέργεια σαν στόχο έχει την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων, και την διεύρυνση των ικανοτήτων, την κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της αγοράς.

Το συγκεκριμένο μέτρο αποσκοπεί στην καλλιέργεια επαγγελματικών δεξιοτήτων όπως για παράδειγμα

- Ενεργητική επικοινωνία
- Ανάπτυξη ορθής συμπεριφοράς στις επαγγελματικές σχέσεις
- Την ικανότητα λήψης αποφάσεων
- Την ικανότητα συνεργασίας
- Την ικανότητα διαχείρισης χρόνου

- Την διαπραγματευτική ικανότητα
- Την δεξιότητα χρήσης πληροφορικής

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 6

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Με την ενέργεια αυτή οι συμμετέχοντες ενημερώνονται για το υπάρχον εργασιακό θεσμικό πλαίσιο, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους με βάση την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Έτσι έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν τις απαραίτητες σχετικές γνώσεις ώστε να καταστούν ικανότεροι για την διεκδίκηση μιας θέσης στην αγορά εργασίας.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 7

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Με την ενέργεια αυτή επιχειρείται η πληροφόρηση και η εκμάθηση βασικών τεχνικών εξεύρεσης εργασίας αλλά και η άσκηση των επωφελομένων στις τεχνικές αναζήτησης εργασίας και τεχνικών αντιμετώπισης δυσάρεστων καταστάσεων στον επαγγελματικό χώρο.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 8

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ

Στόχος αυτής της ενέργειας είναι η παρακολούθηση των επωφελομένων τόσο κατά την διάρκεια της κατάρτισης τους όσο και κατά την διάρκεια της ένταξης στην αγορά εργασίας.

Η συγκεκριμένη ενέργεια είναι βασική και απαραίτητη για την επιτυχία των στόχων του προγράμματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι για κάθε επωφελούμενο του σχεδίου δράσης τηρείται ένας φάκελος όπου καταχωρούνται: α) το ατομικό και οικογενειακό ιστορικό, β) δελτίο συνεργασίας σε ομαδικές συναντήσεις, γ) κάθε στοιχείο για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν στους επωφελούμενους του σχεδίου δράσης.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι σε όλα τα προαναφερόμενα προγράμματα συμμετείχαν τα μέλη του ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου τα οποία παρουσιάστηκαν στο οργανωτικό διάγραμμα του ΚΕΜΟΠ.

4.6.Συνεργασίες με ΚΕΜΟΠ

Το ΚΕΜΟΠ όπως αναφέραμε παρέχει συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε καταρτιζόμενους με σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων που εντάσσονται στα προγράμματα καταπολέμησης του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΚΕΜΟΠ υπάρχει συνεχής συνεργασία με της Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας όσο και με τα ΚΕΚ της Περιφέρειας για παράδειγμα το ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ, ΔΕΛΤΑ, ΕΥΠΥΡΙΔΕΣ και ΜΑΣΤΕΡ και καθώς επίσης και με άλλους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς, ιδιαίτερα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου έχει ιδρύσει ένα ευρύ δίκτυο ικανών εξωτερικών συνεργατών με ποικίλες επαγγελματικές δεξιότητες όπως κοινωνιολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, οικονομολόγοι, νομικοί σύμβουλοι, εκπαιδευτικοί, λογιστές μηχανικοί, αστυνομικοί, με στόχο την δημιουργία και υλοποίηση δραστηριοτήτων που σκοπεύουν στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των ατόμων¹⁶.

Το ΚΕΜΟΠ ΚΕΣΥΥ Ναυπάκτου επίσης έχει αναπτύξει συνεργασίες με άλλους φορείς προκειμένου να προωθήσει τις παραπάνω ενέργειες. Ειδικότερα οι φορείς αυτοί είναι οι εξής:

ΦΟΡΕΑΣ
ΑΙΤΩΛΙΚΗ Α.Ε.
ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ Α.Ε.
ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ
ΑΧΑΙΑ Α.Ε.
ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ Α.Ε.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

¹⁶ ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Κ.Ε.Μ.Ο.Π. Ναυπάκτου

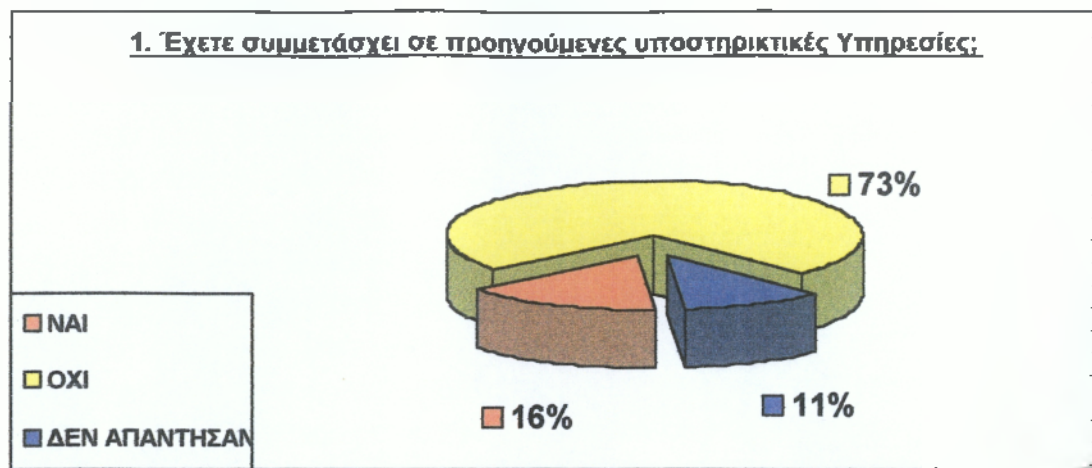
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
Ν.Ε.Λ.Ε.
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΑ «Η ΕΛΠΙΔΑ»

4.7. Έρευνα για την απόδοση του ΚΕΜΟΠ και των ΣΥΥ¹⁷

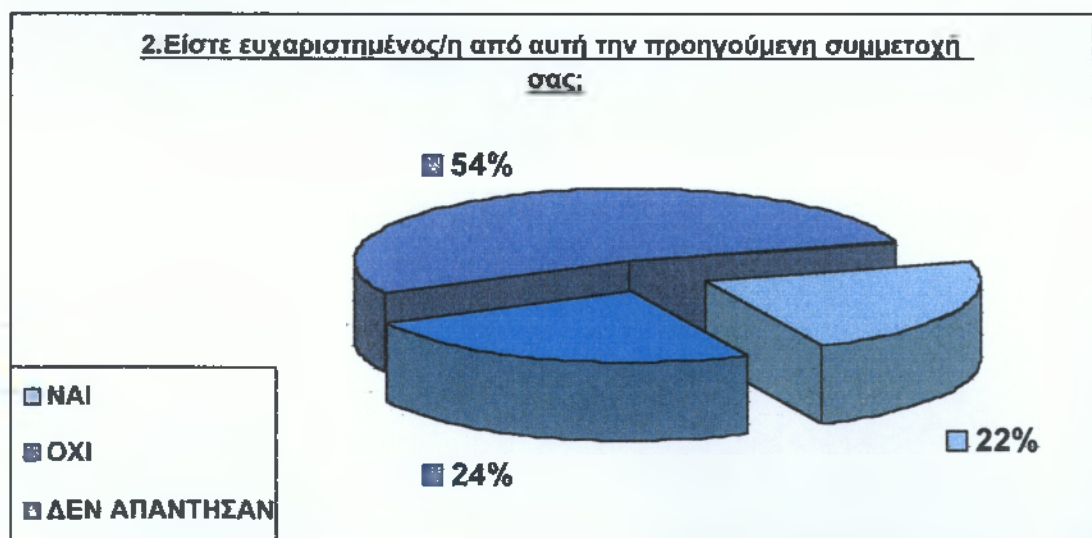
Σε αυτή την ενότητα θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης τα οποία βασίζονται στην ανάλυση των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν από το ΚΕΜΟΠ και στα αποτελέσματα των συνεντεύξεων που πραγματοποίησε με τα στελέχη της.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ποσοτικοποιημένα με μορφή πινάκων. Το πρώτο ερώτημα που τέθηκε στους ερωτώμενους είχε να κάνει με το αν έχουν συμμετάσχει ξανά σε συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα οι περισσότεροι με ποσοστό 73% έδωσαν αρνητική απάντηση εξηγώντας ότι δεν είχαν γνώση αυτών των προγραμμάτων λόγω ελλιπούς πληροφόρησης. Αντίθετα ένα ποσοστό της τάξεως του 16% απάντησε ότι έχει συμμετάσχει σε παρόμοια προγράμματα, ενώ το 11% δεν έδωσε καμία απάντηση.

¹⁷ ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Κ.Ε.Μ.Ο.Π. Ναυπακτου, 2004, «Αποτελέσματα ενδιάμεσης εξωτερικής αξιολόγησης ωφελούμενων για όλες τις πόλεις και συγκεντρωτικά», Ναύπακτος, Κέντρο Εκπαίδευσης και Μέρμνας Οικογένειας και Παιδιού

Από τους ερωτώμενους που είχαν συμμετάσχει σε συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες, ρωτήθηκαν για το κατά πόσο είναι ικανοποιημένοι από την συμμετοχή τους. Το 54% από αυτούς δήλωσαν ότι δεν απάντησαν, το 22% έδωσε θετική απάντηση ενώ το 24% αρνητική. Χαρακτηριστικό είναι ότι το ποσοστό της αρνητικής απάντησης είναι μεγαλύτερο από αυτό της θετικής.

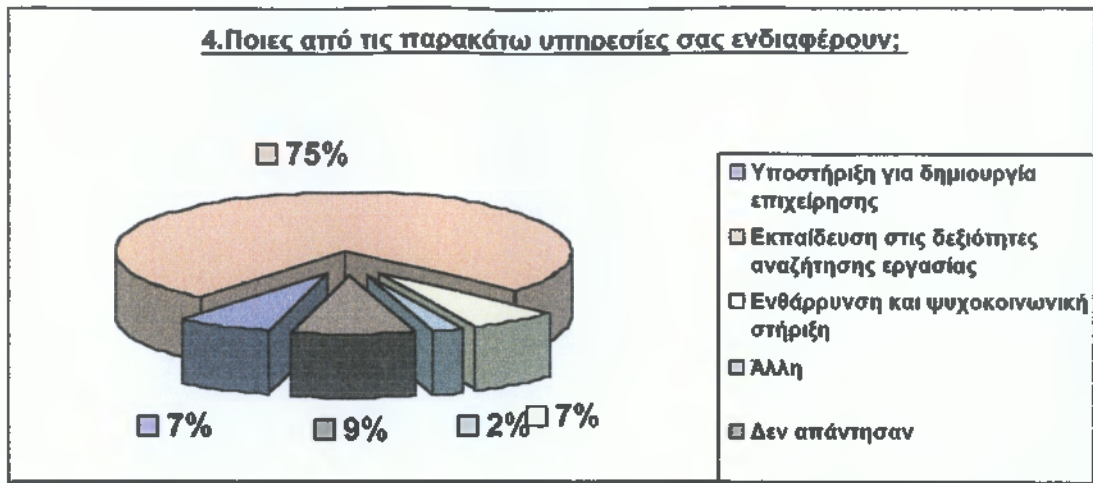
Εν συνεχεία από τους ερωτώμενους ζητήθηκε να αναφέρουν την πηγή από την οποία πληροφορήθηκαν τα προγράμματα που πραγματοποιεί το ΚΕΜΟΠ.

Οι περισσότεροι ανέφεραν ότι πληροφορήθηκαν για το πρόγραμμα ΣΥΥ από τους φορείς και τις διάφορες υπηρεσίες ενώ μερικοί ανέφεραν ότι το έμαθαν από τους γονείς και τους συγγενείς.

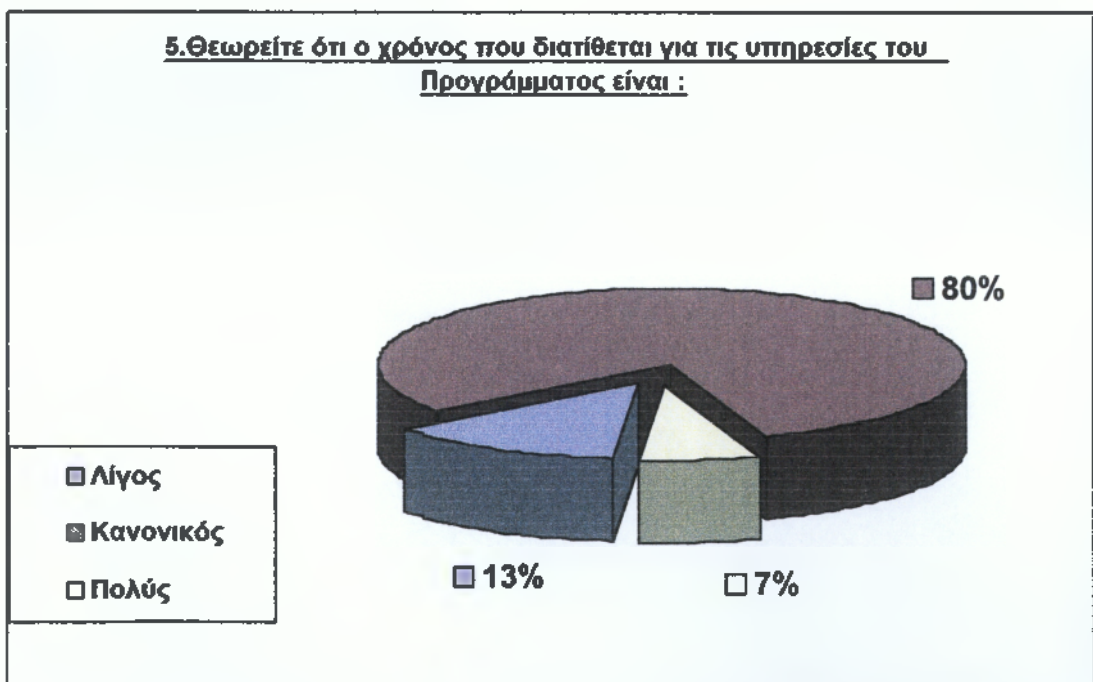

Από τους ερωτώμενους επίσης ζητήθηκε να αναφέρουν ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες τους ενδιαφέρουν περισσότερο.

Εκείνοι λοιπόν δήλωσαν ότι οι υπηρεσίες που κινούν το ενδιαφέρον τους είναι αυτές που σαν στόχο έχουν την υποστήριξη μιας νέας επιχείρησης, την εκπαίδευση, την ενθάρρυνση και την ψυχοκοινωνική στήριξη. Τα αποτελέσματα των απαντήσεων παρουσιάζονται παρακάτω.

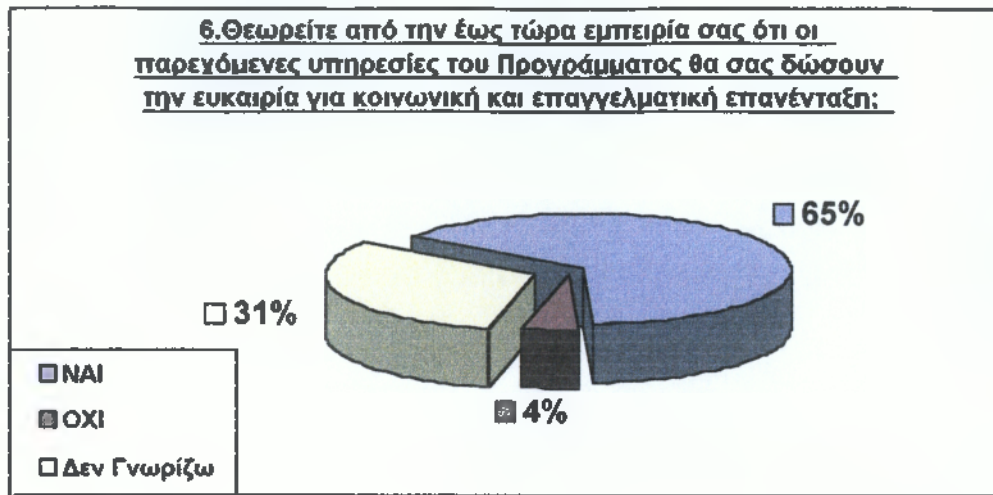

Όσον αφορά τον χρόνο για τις υπηρεσίες του προγράμματος οι περισσότεροι ερωτώμενοι δήλωσαν ότι ο χρόνος είναι κανονικός, άλλοι ανέφεραν ότι ο χρόνος ήταν λίγος για το πρόγραμμα ενώ τέλος μόλις το 7% ανέφερε ότι ο χρόνος ήταν αρκετός.

Σχετικά με το αν το πρόγραμμα έχει την δυνατότητα να παράσχει τις ευκαιρίες για κοινωνική και επαγγελματική

επανένταξη, οι ερωτώμενοι δήλωσαν ότι το πρόγραμμα παρέχει αυτή την ευκαιρία (65%), άλλοι με ποσοστό 4% είπαν ότι δεν παρέχει ευκαιρίες ενώ ένα ποσοστό της τάξεως του 31% δεν γνώριζαν να απαντήσουν.

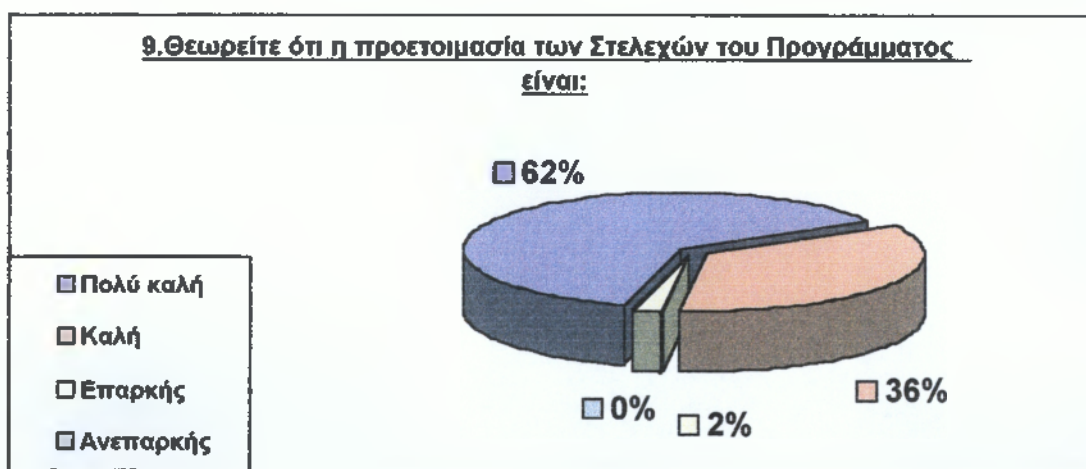

Από τους ερωτώμενους ζητήθηκε να αξιολογήσουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Εκείνοι δήλωσαν ότι η καλύτερη υπηρεσία είναι η εκπαίδευση που παρέχεται στις δεξιότητες αναζήτησης εργασίας. Επίσης ικανοποιητική υπηρεσία ήταν η υποστήριξη για την δημιουργία μιας επιχείρησης και η ενθάρρυνση για ψυχοκοινωνική στήριξη.

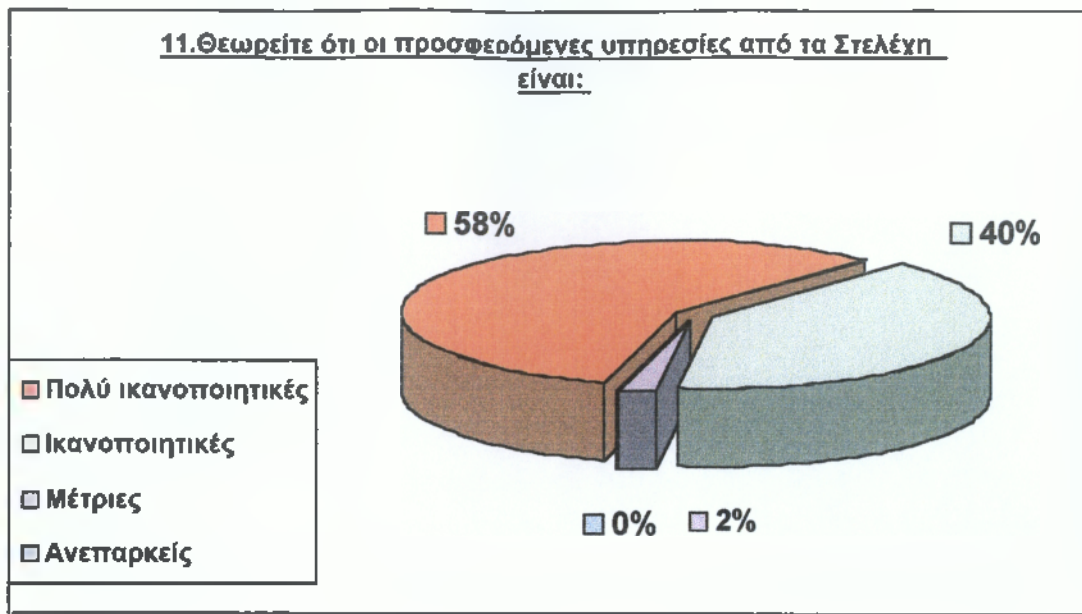

Όσον αφορά την προετοιμασία των στελεχών του προγράμματος το ερώτημα που τέθηκε ήταν κατά πόσο ήταν σωστή η προετοιμασία των στελεχών του προγράμματος. Οι περισσότεροι με ποσοστό 62% δήλωσαν ότι είναι πολύ καλή, άλλοι με ποσοστό 36% ανέφεραν ότι είναι καλή, και ένα ποσοστό της τάξεως του 2% ότι είναι επαρκής.

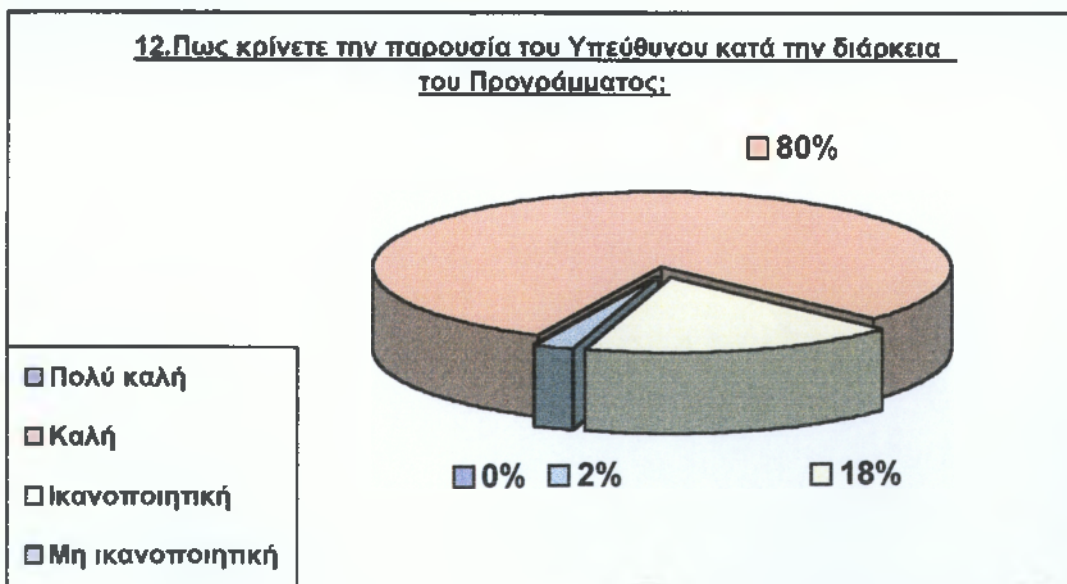
Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαντήσεις που δόθηκαν

Εν συνεχεία οι ερωτώμενοι ρωτήθηκαν για το αν οι υπηρεσίες ήταν ικανοποιητικές. Όπως δήλωσαν με ποσοστό 58% οι υπηρεσίες αυτές ήταν πολύ ικανοποιητικές, ένα ποσοστό 40% ανέφερε ότι οι υπηρεσίες ήταν απλά ικανοποιητικές ενώ ένα ποσοστό 2% ανέφερε ότι οι υπηρεσίες είναι μέτριες.

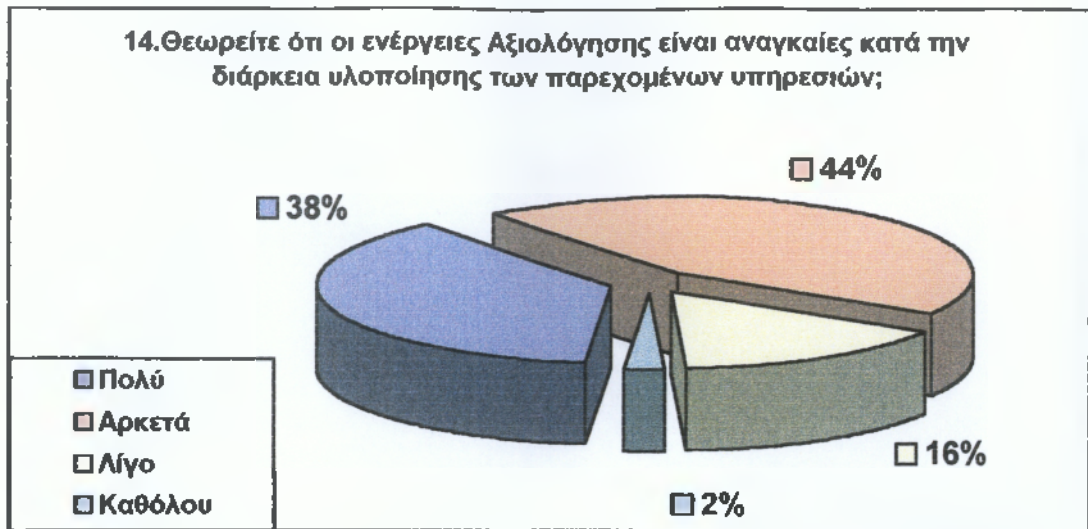
Επίσης από τους ερωτώμενους ζητήθηκε να κρίνουν την παρουσία του υπευθύνου κατά την διάρκεια του προγράμματος. Εκείνοι ανέφεραν με ποσοστό 80% ότι η παρουσία ήταν πολύ καλή ενώ ένα ποσοστό 18% δήλωσε ότι είναι ικανοποιητική.

Προκειμένου να είναι ακόμα πιο αποτελεσματικές οι υπηρεσίες και τα παρεχόμενα προγράμματα ζητήθηκε από τους ερωτώμενους να αναφέρουν κάποιες προτάσεις. Εκείνοι ανέφεραν ότι θα πρέπει καταρχήν να υπάρχει καλύτερη οργάνωση, καλύτερος σχεδιασμός και καλύτερη συνεργασία. Βέβαια ορισμένοι ανέφεραν ότι δεν χρειάζονται να γίνουν βελτιώσεις και ότι τα προγράμματα είναι πολύ καλά από άποψη ποιότητας.

Τέλος από τους ερωτώμενους ζητήθηκε να αναφέρουν το αν είναι αναγκαίο να υπάρχει συνεχής αξιολόγηση κατά την διάρκεια των παρεχόμενων υπηρεσιών. Εκείνοι λοιπόν ανέφεραν με ποσοστό 38% ότι θα πρέπει να υπάρχει συνεχής αξιολόγηση, ένα ποσοστό της τάξεως του 44% ανέφερε ότι είναι αρκετά απαραίτητη η αξιολόγηση ,και τέλος το 16% είπε ότι δεν είναι αναγκαία

Συμπερασματικά λοιπόν βλέπουμε ότι η πλειοψηφία των ωφελουμένων είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις προσφερθείσες υπηρεσίες, δηλώνοντας ότι θεωρούν ιδιαίτερα χρήσιμες την συμβουλευτική για την ενίσχυση των εργασιακών ικανοτήτων τους και τις υποστηρικτικές συνεδρίες για δυσκολίες προσωπικής και νομικής φύσης.

Βλέπουμε επίσης ότι οι ωφελούμενοι προτείνουν βελτιώσεις σε κυρίως οργανωτικά θέματα στο στάδιο του σχεδιασμού και υλοποίησης του προγράμματος. Αυτές οι απόψεις συμφωνούν και με εκείνες των περισσότερων στελεχών στις πόλεις που πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα.

Ειδικότερα, οι συνεντεύξεις σε βάθος με τα στελέχη τα οποία εργάστηκαν στην παροχή των ΣΥΥ κατέδειξαν την ανάγκη βελτιώσεων σε τρεις κυρίως τομείς, στην καλύτερη υποστήριξη της ομάδας των στελεχών από τον υπεύθυνο, στην υποστήριξη των ίδιων των υπευθύνων στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και στην αντιμετώπιση κάποιων μικρών οργανωτικών προβλημάτων.

Κεφάλαιο 5

Συμπεράσματα

Στην παρούσα μελέτη αναλύσαμε τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και τις συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες που υιοθετούνται προκειμένου τα άτομα αυτά να επανενταχθούν στην κοινωνία και στους τομείς αυτής όπως είναι η εργασία.

Προκειμένου να γίνει κατανοητό το θέμα στον αναγνώστη αναλύσαμε τις έννοιες των συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών και τις υπηρεσίες που παρέχουν. Αναλύσαμε επίσης την παρέμβαση και την σημαντική συμβολή του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και εν συνεχεία μελετήσαμε τις μεταρρυθμίσεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τα τελευταία έτη. Επίσης αναγκαία ήταν και η αναφορά στην χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Τέλος ως παράδειγμα των προαναφερόμενων αναπτύχθηκε το ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου «Ο Πλάτων», και η συμβολή αυτού στις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Αυτό που διαπιστώθηκε από την παρούσα μελέτη είναι ότι η κοινωνία θα πρέπει να ενισχύσει αυτή την προσπάθεια για την προαγωγή των ευπαθών ομάδων. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες για όλες τις ομάδες με τη θέσπιση ιδιαίτερων κινήτρων για την απασχόληση και την κοινωνική επανένταξη.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να ενισχυθεί η λειτουργία των Κέντρων Συνοδευτικών

Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, που θα παρέχουν διαρκή υποστήριξη και συμβουλευτική στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, μέσω ειδικών προγραμμάτων δράσης.

Επίσης θα πρέπει να αναπτυχθούν προγράμματα προκατάρτισης που να είναι βασισμένα στις ιδιαιτερότητες αλλά και τις ανάγκες του καθενός όπως για παράδειγμα εκμάθηση ελληνικής γλώσσας και ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων.

Θα πρέπει να προωθηθούν πολιτικές οι οποίες να ενισχύουν την κοινωνική ενσωμάτωση και θα απευθύνονται σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού.

Επίσης είναι αναγκαίο να υπάρξουν από την πολιτεία ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που θα συνδυάζουν προκατάρτιση, κατάρτιση, συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες και προώθηση στην απασχόληση, για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που αδυνατούν να ενταχθούν σε δράσεις κατάρτισης κοινών ανέργων.

Θα πρέπει ακόμα να προωθηθεί η απασχόληση των ευπαθών ομάδων, με προσφορά κινήτρων τόσο στους εργοδότες των επιχειρήσεων όσο και στους ίδιους για τη δημιουργία ατομικών επιχειρήσεων.

Από την παρούσα μελέτη και την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου «Ο ΠΛΑΤΩΝ» διαπιστώθηκε ότι οι συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές αρκεί να παρέχονται υπό σωστή οργάνωση, προγραμματισμό και να διαχειρίζονται σωστά. Πρώτος στόχος αυτών των κέντρων θα πρέπει να είναι ο άνθρωπος και η εξυπηρέτηση αυτού.

Οι διάφορες ενέργειες που τα κέντρα αυτά προωθούν είναι πολύ θετικές και σημαντικές για την επανένταξη των ατόμων στην κοινωνία, όμως αυτό που θα πρέπει να σημειωθεί είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει σωστός προγραμματισμός και καλλιέργεια των δραστηριοτήτων.

Βιβλιογραφία

Βιβλία

1. Αμίτσης, Γ., 2001, «Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Συστήματος Κοινωνικής πρόνοιας», Εκδ. Παπαζήση.
2. Κασσωτάκης, Μ & Παπαπέτρου, Σ., & Φακιάλας, Ν., 1996, «Φραγμοί στην Εκπαίδευση και την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες», ΕΚΚΕ
3. ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Κ.Ε.Μ.Ο.Π. Ναυπάκτου, 2004, «Αποτελέσματα ενδιάμεσης εξωτερικής αξιολόγησης ωφελούμενων για όλες τις πόλεις και συγκεντρωτικά», Ναύπακτος, Κέντρο Εκπαίδευσης και Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού
4. Κόλλιας, Γ., 2000, «Τα στοιχεία του κοινωνικού προϋπολογισμού για την κοινωνική πρόνοια», ΓΣΕΕ
5. ΟΑΕΔ, «Η ανεργία στο Περιθώριο όχι ο άνθρωπος - Ευπαθείς Κοινωνικές ομάδες»
6. ΟΑΕΔ, 2003, «Μέτρα για Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες»
7. Σακελλαρόπουλος, Π., 1991, «Δημόσια Ψυχικά Νοσοκομεία -

8. Επανάταξη και Επαγγελματική Αποκατάσταση», Ελληνική Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση
9. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση», Δελτίο Τύπου
10. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2004
11. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2003, «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση 2003-2005»,

Διαδίκτυο

www.google.com

www.kemop.gr

Παράρτημα

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΕΣΣΥ ΚΕΜΟΠ «Ο ΠΛΑΤΩΝ»

Το εν Ναυπάκτω Κέντρον υπό την επωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΥ Ο ΠΛΑΤΩΝ» της Ναυπάκτου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ίδρυσης - Έδρα - Σκοπός

Άρθρον 1^{ον}

Ίδρύεται κοινωφελές Κέντρον υπό την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΥ Ο ΠΛΑΤΩΝ» της Ναυπάκτου με έδρα την πόλιν της Ναυπάκτου - (Οδός Βλαχογιανέικα, Παλαιοπαναγία, Ναυπάκτου, 30300) και παραρτήματα εις ολόκληρον την χώραν.

Άρθρον 2^{ον}

Κύριος σκοπός του Κέντρου είναι η παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Ενεργειών ομάδων - στόχου αποκλεισμένες απο την αγορά εργασίας και ομάδων που εκπαιδεύονται για επαγγελματική κατάρτιση κάτω από τα προγράμματα των κοινοτικών πρωτοβουλιών ήτοι:

1. Εντοπισμό εργοδοτικών φορέων και ευαισθητοποίηση τους για την απασχόληση των ομάδων - στόχου
2. Πληροφόρηση του κοινού
3. Καταπολέμηση του κοινωνικού στιγματισμού

4. Καταπολέμηση των προκαταλήψεων σε σχέση με τις εργασιακές δυνατότητες και ικανότητες των ομάδων - στόχου
5. Προώθηση πολιτικών και ρύθμιση όρων εργασίας των ομάδων - στόχου
6. Ενημέρωση των ομάδων - στόχου για την πρόληψη ατυχημάτων εργασίας
7. Συμβολή στην μεταφορά τους, στους χώρους εργασίας
8. Εργονομική διευθέτηση του χώρου εργασίας
9. Διάδοση πληροφοριών
10. Φροντίδα για αποϊδρυματοποίηση και προώθηση της κοινωνικής ένταξης
11. Κοινωνικό - παιδαγωγική και ψυχολογική υποστήριξη χρηστών και των οικογενειών τους
12. Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και εκπόνηση ειδικών διδακτικών μεθόδων
13. Ίδρυση και λειτουργία τράπεζας πληροφοριών
14. Χρησιμοποίηση του handynet
15. Συμβολή στην επίλυση προβλημάτων υγείας, άσκηση και βελτίωση φυσικών δεξιοτήτων
16. Δημιουργία δικτύων σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο
17. Συνεργασία με πανεπιστημιακές σχολές για την προώθηση της έρευνας στα θέματα των ομάδων - στόχου
18. Οργάνωση ημερίδων και συνεδρίων που θα προωθούν και θα αξιολογούν το έργο των ομάδων - στόχων

Εκτός από τα παραπάνω άλλοι σκοποί του Κέντρου είναι:

α) η μέριμνα δια τους συζυγούς και τα οικογένειες, οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα εις τα σχέσεις των και η βοήθεια αυτών δια την αντιμετώπισιν των

- β) η εκπαίδευση και η μέριμνα δια τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας
- γ) η μέριμνα δια την άγαμη μητέρα και το εξώγαμο παιδί της
- δ) η αγωγή μελλονύμφων με απώτερο στόχο την ίδρυση ειδικής επιμορφωτικής σχολής
- ε) η Ειδική κατάρτιση στελεχών, τα οποία θα οργανώνουν και κατευθύνουν κέντρα οικογενειακών προβλημάτων
- στ) Η φιλοξενία και τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας και πολιτιστικών μαθημάτων εις τον απόδημο Ελληνισμό της Ρούμελης (Απανταχού Ρουμελιώτες)
- ζ) η μέριμνα, φροντίδα και επαγγελματική κατάρτιση ατόμων με ειδικές ανάγκες
- η) Η λειτουργία εκπαιδευτήριων από νηπιαγωγείο μέχρι λύκειο
- θ) η λειτουργία εκπαίδευσης και κέντρο για ηλικιωμένους
- ι) Η εν μέρει αντιμετώπιση παντός οικογενειακού προβλήματος και η συμμετοχή σε έργα ευποιίας φιλανθρωπίας στην κοινωνία ως και η εξ' υπαρχής επιτέλεση τέτοιων έργων
- κ) η παροχή επαγγελματικού επιπέδου κοινωνική υποστήριξη και προώθηση στην απασχόληση
- λ) η διεξαγωγή μελετών και ερευνών σε αντικείμενα σχετικά με όλες τις προηγούμενες ομάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Εγγραφή Μελών - Δικαιώματα και Υποχρεώσεις αυτών

Άρθρον 3^{ον}

Μέλη του Κέντρου δύναται να γίνουν Έλληνες πολίτες Ναυπάκτιοι και φίλοι των Ναυπακτίων εφόσον έχουν συμπληρώσει το 25^{ον} έτος της ηλικίας των και δηλώνουν ότι αποδέχονται ανεπιφυλάκτως τας διατάξεις του παρόντος

καταστατικό και τας νομίμους αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων

Άρθρον 4^{ον}

Δια να εγγραφεί τις μέλος του Κέντρου δέον να υποβάλλει έγγραφον πρότασιν (3) ιδρυτικών μελών του Κέντρου και έγγραφον αίτησιν προς το Διοικητικόν Συμβούλιον, δι' ης να αιτήται την εγγραφήν του αιτούντος εις το μητρώον των μελών, άλλων απορρίπτει την αίτηση.

Άρθρον 5^{ον}

Το μέλη του Κέντρου υποχρεούται σε δικαίωμα εγγραφής και ετήσιαν συνδρομήν, οριζόμενης υπό του Διοικητικού Συμβουλίου. Πάν μέλος δικαιούται να αποχωρήσει οποτεδήποτε του Κέντρου, υποβάλλον αίτηση περί διαγραφής του εκ του μητρώου των μελών.

Μέλη τα οποία καθυστερούν την καταβολή της ετήσιας εισφοράς των δεν δικαιούται να ψηφίσουν .

Μέλη αδιαφορούντα δια τους σκοπούς του Κέντρου ή επιδεικνύοντα διαγωγήν ανάρμοστον και ασυμβίβαστον προς την ιδιότητα του μέλους του κέντρου διαγράφονται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου

Άρθρον 6^{ον}

Τα μέλη πρέπει να συμμορφώνονται προς τας διατάξεις του παρόντος καταστατικού και τα αποφάσεις της Γενικής συνελεύσεως, δικαιούται να λαμβάνωσι μέρος εις τας γενικάς συνελεύσεις, να εκλέγουν ή να εκλέγονται μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εξελεγκτικής Επιτροπής και να

ψηφίσουν εις τας συνελεύσεις επί παντός τιθέμενου προς ψήφισιν ζητήματος αφορώντας εις τους σκοπούς του Κέντρου. Ινα εκλέγωσιν όμως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δέον να έχωσι συμπληρώσει το 30^{ον} έτος της ηλικίας των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΒΟΥΛΙΟΝ

Άρθρον 7^{ον}

Το Κέντρο διοικείται υπό πενταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, εκλεγόμενου επί δεκαετή θητεία, υπό της γενικής συνελεύσεως, επί τούτω καλουμένης, δια μυστικής ψηφοφορίας. Το ούτω εκλεγέν Διοικητικόν Συμβούλιον συνερχόμενον εις συνεδρίασιν, επιμέλεια του πλειοψηφήσαντος συμβουλίου εντός 15 ημερών από της εκλογής του, εκλέγει μεταξύ των μελών του, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα, τον Ταμία και τον Έφορον. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεκαετής αρχόμενη την 25^η Ιουνίου και λήγουσα την 24 Ιουλίου του δεκαετούς χρονικού διαστήματος της θητείας. Κατ' εξαίρεσιν η θητεία του μετά την έγκριση του παρόντος καταστατικού εκλεγόμενου συμβουλίου άρχεται άμα την εκλογή του και λήγει την 31-01-1993

Άρθρον 8^{ον}

Το Διοικητικόν Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικώς άπασχ τουλάχιστον του μηνός, κατόπιν εγγράφου προσκλήσεως του Προέδρου, εκτάκτως δε οσάκις παραστεί ανάγκη, εάν το ζητήσουν τρεις τουλάχιστον σύμβουλοι δι' αιτήσεως, εις ήν

δέον να αναγράφονται τα προς συζήτησιν. Το Διοικητικόν Συμβούλιο ευρίσκειται εν απαρτία εάν κατά την συνεδρίασιν παρίστανται τρία (3) τουλάχιστον μέλη αυτού

Αι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν των παρόντων, εν ισοψηφία δε υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου

Άρθρον 9^{ον}

Το Διοικητικόν Συμβούλιο διοικεί υπευθύνως το Κέντρον βάσει των νόμων και του καταστατικού και αποφασίζει επί παντός θέματος αφορώντας εις την εκπλήρωσιν των επιδιωκόμενων σκοπών. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εκδίδει τον Κανονισμόν Εσωτερικής Λειτουργίας του Κέντρου, διαχειρίζεται την περιουσίαν του Κέντρου, λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα δια την αντιμετώπισιν και λύσιν των διαφόρων ζητημάτων των αφορούντων εις το Κέντρον, προσλαμβάνει αναγκαίον υπαλληλικόν προσωπικόν, καθορίζον άμα και την αντιμισθίαν αυτού, εκτελεί τας αποφάσεις της γενικής συνελεύσεως και εφαρμόζει το καταστατικόν.

Το Διοικητικόν Συμβούλιο προσλαμβάνει, κατόπιν αιτιολογημένης αποφάσεως του, Γενικός Διευθυντή του Κέντρου, όστις έχει τα ακόλουθους αρμοδιότητας: α) Μετέχει των συνεδριάσεων του Δ.Σ. άνευ ψήφου και εισηγείται εφ' όλων των θεμάτων της ημερησίας διάταξης, β) υπογράφει μετά του προέδρου και του Γενικού Γραμματέως του Δ.Σ τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής και θεωρεί τας μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού, γ) καταρτίζει ανά εξάμηνο έκθεση επί της προόδου των έργων και των εν γένει εργασιών του Κέντρου ή υποβάλλει εις το Δ.Σ. εισηγούμενον τα κατά την

κρίση του ληπτέα μέτρα, εφόσον παρίστανται ανάγκη δ) συντάσσει εις το μέλος έκαστου έτους έκθεσιν πεπραγμένων ήν υποβάλλει εις το Δ.Σ και τη Γ. Σ., ε) κατανέμει το προσωπικό του κέντρου εις ανάλογους θέσεις και ανάλογα των αναγκών αυτού, στ) παρακολουθεί και συντονίζει τας εργασίας του Κέντρου, τόσον εις το εσωτερικόν της χώρας όσον και εις το εξωτερικόν.

Το Δ.Σ δύνάται να προσλαμβάνει Νομικόν Σύμβουλον δια τας τυχόν ανάγκας του Κέντρου

Το Διοικητικόν Συμβούλιον υποχρεούται, όπως υποβάλλει εις την εποπτεύουσαν αρχήν τα οριζόμενα στοιχεία εντός των τασσόμενων προθεσμιών. Ο ισολογισμός και ο απολογισμός έκαστου έτους υποβάλλεται υποχρεωτικώς προς έγκρισιν εντός τριμήνου από της λήξεως του οικονομικού έτους

Εις περίπτωσιν παραιτήσεως μέλους τινός του διοικητικού συμβουλίου, το Δ.Σ. εκλέγει μεταξύ των μελών του τον αντικαταστάτην. Το Δ.Σ. νομίμως συνεδριάζει υπό τετραμελή σύνθέσει μέχρι της επόμενης τακτικής Γενικής Συνεδριάσεως

Άρθρον 10^{ον}

Α) α) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπεί το Κέντρον ενώπιον των Δικαστηρίων και όλως εν γένει των κρατικών αρχών εις απάσας αυτού τας σχέσεις και διαφοράς, β) συγκαλεί το Δ.Σ. εις τακτικάς ή εκτάκτους συνεδριάσεις δια προσκλήσεως, εις τας οποίας αναγράφονται τα υπό συζήτησιν, θέματα και αίτινες αποστέλλονται προς τα μέλη προ τριών (3) ημερών δια τας τακτικάς και την ίδιαν ημέραν δια τας εκτάκτους συνεδριάσεις, γ) Προεδρεύει και διευθύνει τας συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, κηρύσσει την έναρξιν και λήξιν των συζητήσεων και των συνεδριάσεων του

Δ.Σ, θέτει τα ζητήματα εις ψηφοφορίαν, εκτελεί τας αποφάσεις του Διοικητικού και των Γενικών Συνελεύσεων, υπογράφει μετά του γραμματέως πάντα τα εν γένει τα έγγραφα και τα εντάλματα πληρωμής, ως και τα πρακτικά του συμβουλίου, δ) εποπτεύει επί της ακριβούς τηρήσεως των πρακτικών των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και δια να καταχωρούνται αυτά εις το επί τούτω τηρούμενων βιβλίων των συνεδριάσεων του Δ.Σ. , ε) ασκεί την ανώτατην επιτείαν του συμβουλίου και τον έλεγχο των υπαλλήλων βάσει του εσωτερικού κανονισμού των υπαλλήλων αυτού αχθησμένου υπό του πρώτου Δ.Σ.

Β. Ο αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρον κωλυόμενον ή απαντά και προεδρεύει των εθνικών επιτροπών, ως ήθελε ορίσει το Συμβούλιο

Άρθρον 11^{ον}

1. Ο Γραμματέας διευθύνει το γραφείον, φυλάττει τα αρχεία και την σφραγίδα του Κέντρου, και τηρεί τα λογιστικά βιβλία του Κέντρου ως και το μητρώον των μελών. Συντάσσει και υπογράφει μετά του Προέδρου τα πρακτικά των συνεδριάσεων και πάντα τα έγγραφα του Κέντρου και καταρτίζει μετά του Προέδρου την ημερήσια διάταξη πάσης συνεδριάσεως. Τον γραμματέα, απόντα ή κωλυόμενον αναπληρεί εις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου οριζόμενος δι' αποφάσεως του Δ.Σ. Ο βοηθός γραμματέα καθαρογράφει τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και της γενικής συνέλευσης και εν γένει διεξάγει την γραφική και λοιπή υπηρεσία του Κέντρου, τελεί δε υπό την επίβλεψη του Προέδρου και του Γραμματέως

Άρθρο 12^{ον}

Ο Ταμίας εισπράττει με διπλότυπες αποδείξεις, αίτινες φέρουσι την σφραγίδα του Κέντρου και την υπογραφή του εισπράττοντος τας εισφοράς των μελών και πάντα τα εν γένει έσοδα του Κέντρου. Ο Ταμίας ενεργεί πάσαν πληρωμήν σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσαν διαδικασία διαχείρισεως, η οποία θα αποφασίζεται υπό του Δ.Σ. Ο Ταμίας είναι υπεύθυνος δια πάσαν απόλειαν χρημάτων πέραν την προβλεπόμενης διαδικασίας. Καταθέτει εις τράπεζαν καθοριζόμενην υπό του Δ.Σ πάσας τας εισπράξεις του Κέντρου, δικαιούται όμως να κρατεί εις χείρας του ποσόν τι, οριζόμενον υπό του Δ.Σ δια τας επειγούσας δαπάνας του Κέντρου. Η ανάληψις χρημάτων εκ των εις την Τράπεζαν κατατιθέμενων ενεργείται υπό του Ταμείου κατόπιν ειδικής εγκρίσεως και εξουσιοδοτήσεως του Δ.Σ είτε εφάπαξ είτε τμηματικώς. Ο Ταμίας τηρεί το βιβλίον ταμείου και φυλάσσει πάντα τα δικαιολογητικά πληρωμής. Τα λοιπά βιβλία του Κέντρου (μητρώον μελών Κέντρου, βιβλίον πρακτικών Δ.Σ. βιβλίον πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων ως και παν έτερον βιβλίον, η τηρησις του οποίου επιβάλλεται υπο των αναγκών του Κέντρου ή των εκάστοτε κειμένων διατάξεων) τηρούνται υπό του Γραμματέως του Κέντρου κατά τα εν άρθρω 2 αναλαμβανόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Γενικαία Συνελεύσεις

Άρθρο 13^{ον}

Αι γενικαί συνελεύσεις των μελών του Κέντρου είναι τακτικαί και έκτακτοι τούτων δε προοδεύει το εκλεγόμενον υπ' αυτών

μέλος, εξαιρούμενων των μελών των Δ.Σ. και της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Υπ' αυτών ορίζεται και ο Γραμματέας της Γ.Σ.. Τακτικά γίνονται οσάκις το Δ.Σ. ήθελε κρίνει τούτο αναγκαίον ή ήθελε ζητήσει τούτο το εν τρίτον (1/3) τουλάχιστον των ταμειακώς εν τάξει μελών, δι' εγγράφου αιτήσεως προς το Δ.Σ. εν η να αναγράφηται κατά το προς συζητήσιν θέμα. Ο Πρόεδρος υποχρεούται εν τη περιπτώσει ταύτη να καλέσει την συνέλευσιν εντός δέκα πέντε (15) το πολύ ημερών από της υποβολής της αιτήσεως.

Αι αποφάσεις των συνελεύσεων λαμβάνονται κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν των παρόντων και είναι άκυροι, αν δεν παρίστανται κατ' αυτάς το εν τρίτον τουλάχιστον του όλου αριθμού των τακτικών και ταμειακώς εν τάξει μελών. Μη γενομένης απαρτίας κατά την πρώτη συνέλευση καλείται νέα τοιαύτη μετά παρελεύσιν οκτώ ημερών εν τω αυτώ τόπω και την ίδια ώρα παρόντων οσωνδήποτε μελών με τα αυτά θέματα. Προς λήψη όμως αποφάσεως περί τροποποιήσεως του καταστατικού ή περί διαλύσεως του Κέντρου απαιτείται η παρουσία του ημίσεως τουλάχιστον των μελών και η πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των παρόντων

Άρθρον 14^{ον}

Αι προσκλήσεις δια την Γενική Συνέλευση γίνονται υπό τον Πρόεδρο υπογράφονται δε και υπό του Γραμματέως μερίμνη του οποίου αποστέλλονται ταχυδρομικώς προς ένα έκαστον των εγγεγραμμένων μελών οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρας πρό την δια την συνέλευσιν ορισθείσης συνεδριάσεως. Η πρόσκληση αναγράφει λεπτομερώς τον τρόπο και τον χρόνο της συνεδριάσεως και τα συζητητέα θέματα. Η πρόσκληση τοιχοκολλάται και εις τα γραφεία του Κέντρου ως και εκ

περισσού δε δύναται να δημοσιευτεί και εις την εφημερίδα της έδρας του Κέντρου

Άρθρον 15^{ον}

Κατά την τακτική συνέλευσιν λογοδοτεί το Δ.Σ. δια του Προέδρου επί των πεπραγμένων του προηγούμενου έτους αναγιγνώσκεται ο απολογισμός και ισολογισμός των ταμειακής διαχείρισης ως και επί του ελέγχου της διαχειρίσεως έκθεσις. Κατά την γενική συνέλευση εγκρίνεται και ο προϋπολογισμός των εσόδων και εξόδων του αρχόμενου έτους ον υποχρεωτικός καταρτίζει το Δ.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Αρχαιρεσίαι

Άρθρον 16^{ον}

Κατά την τακτικήν Γενική Συνέλευση, ανά δεκαετία ενεργούνται αρχαιρεσίαι προς ανάδειξιν Διοικητικού Συμβουλίου. Δικαιώματα του εκλέγεσθαι έχουσι μόνο τα μέλη, τα οποία έχουσι συμπληρώσει το 30^{ον} έτος της ηλικίας των, είναι Έλληνες και είναι ταμειακώς εν τάξει. Δικαίωμα του εκλέγειν έχουσι μόνον τα μέλη, τα οποία έχουσι συμπληρώσει το 30^{ον} έτος της ηλικίας των, είναι Έλληνες και είναι ταμειακώς εν τάξει. Δικαίωμα του εκλέγειν έχουσι άπαντα τα ταμειακώς εν τάξει μέλη. Πληρωμαί καθυστερούμενων εισφορών δύναται να γίνουν και κατά και κατά την ημέραν των αρχαιρεσιών, προ της ψηφοφορίας.

Οι υποψήφιοι δια το αξίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής υποβάλλον

ετήσιον χρονικόν διάστημα. Το πρώτον διαχειριστικόν έτος άρχεται από νομίμου συστάσεως του Κέντρου μέχρι της 31ής Δεκεμβρίου του άπόμενου 1992 έτους

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Διάλυσις του Κέντρου

Άρθρον 20^{ον}

Το Κέντρο δεν διαλύεται ει μη μόνον εάν παραμείνωσι ολιγώτερα των δέκα (10) μελών ή εάν συντρέχωσι οι οριζόμενοι λόγοι υπό των η σχετικών διατάξεων του Νόμου. Εν πάσει περιπτώσει δια την διαλύσιν του Κέντρου απαιτείται η παρουσία εν των Γενική Συνέλευση του ημίσεως τουλάχιστον των τακτικών και ταμειακώς εν τάξει των μελών, η δε απόφασις λαμβάνεται δια πλειοψηφίας των 3/4 των παρόντων

Διαλυόμενου οποσδήποτε του Κέντρου ενεργείται εκκαθάριση συμφώνως προς τα κείμενας σχετικές διατάξεις, μετά το πέρας δε της εκκαθάρισεως ή τυχόν απομένουσα περιουσία τους εις χρήματα, χρεόγραφα, κινητά ή ακίνητα περιέρχεται εις έτερον Κέντρον του αυτού ή συναφούς σκοπού, το δε αρχείον του παραδίδεται στον Πρόεδρον του τελευταίου Διοικητικού Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄

Τελικαί διατάξεις

Άρθρον 21^{ον}

Το Κέντρο έχει σφραγίδα κυκλικήν επί της περιφέρειας της οποίας φέρει κυκλικώς την επωνυμίαν του Κέντρου, εις το μέσο δε έχει απεικόνιση του φιλοσόφου Πλάτωνα

Άρθρον 22^{ον}

Παν ότι δεν προβλέπεται υπό του παρόντος καταστατικού ρυθμίζεται υπό των κειμένων περι Σωματείων διατάξεων

Άρθρον 23^{ον}

Τροποποίησης ή συμπλήρωσης του παρόντος καταστατικού επιτρέπεται συμφώνως προς τους ορισμούς του Νόμου και υπό Τακτικής Γενικής Συνέλευσης επί τούτω συγκαλούμεως

Άρθρον 24^{ον}

Κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου ονομάζονται επίτιμα μέλη πρόσωπα κύρους, δυνάμενα να συμβάλλουν εις την πραγματοποίησιν των σκοπών του Κέντρου, ως και πρόσωπα προσενέγκοτα εις το Κέντρο πολύτιμους υπηρεσίας ή παροχής. Τα επίτιμα μέλη δεν πληρώνουν συνδρομήν κατ' έτος

Άρθρον 25^{ον}

Το Κέντρο θα συνεργάζεται με όλα τα άλλα φιλανθρωπικά Κέντρα της Ναυπακτίας και της Ελλάδος

Άρθρον 26^{ον}

Το παρόν καταστατικό συγκειμένον εξ' άρθρων είκοσι έξι (26) ενεκρίθη σήμερα την 12η Δεκεμβρίου 1996 υφ' ημών των κατωτέρω ιδρυτών, εν Ναυπάκτω και εν τη επί της οδού Βλαχογιαννέικα - Παλαιοπαναγία Ναυπάκτου οικία ιδιοκτησίας Ευθυμίας Βλαχογιάννη όπου συνήλθομεν εις συνεδρίασιν και υπογράφεται ες έπειτα

Ναύπακτος 12 Δεκεμβρίου 1996

Περίληψη

Η ανάπτυξη και η εξέλιξη των Κέντρων Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε ευπαθή πληθυσμιακές ομάδες έχει εξελιχθεί σε μεγάλο βαθμό.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχονται διακρίνονται σε οργανωμένες δραστηριότητες δημοσίων, ιδιωτικών και εθελοντικών φορέων οι οποίες επιδιώκουν τη διατήρηση, βελτίωση, ή την αποκατάσταση της ικανότητας ατόμων ή ομάδων τα οποία αδυνατούν να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο.

Το κράτος έχει προβεί σε διάφορες προσπάθειες προκειμένου να αναδιοργανώσει την κοινωνική πρόνοια. Χαρακτηριστικές είναι οι προσπάθειες του 1988, 1992, και 1995.

Έγιναν, επίσης, προσπάθειες μέσω των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την τόνωση της απασχόλησης και της επανένταξης αυτών των ατόμων και των μειονοτήτων στην κοινωνία.

Με διάφορα μέτρα πολιτικής και με την βοήθεια της χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενισχύθηκαν οι προσπάθειες αυτές. Παράλληλα συντάχθηκε και ο προϋπολογισμός για την κοινωνική πρόνοια στον οποίο αναφέρονταν οι δαπάνες για την αναβάθμιση και ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας.

Στην μελέτη αυτή επίσης εξετάστηκε και το Κέντρο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ΚΕΜΟΠ Ναυπάκτου <<Ο Πλάτων>>.

Αναλύεται ο προγραμματισμός του Κέντρου, το προσωπικό που απασχολείται, οι υπηρεσίες που παρέχει, και πως βοηθά στην καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Επίσης παρουσιάζονται και προγράμματα του ΚΕΜΟΠ όπως είναι η «ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ» και το Πρόγραμμα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών «Ο Πλάτων». Στο τέλος ερευνάται το κατά πόσο το ΚΕΜΟΠ έχει συμβάλλει στην ανάπτυξη των υποστηρικτικών υπηρεσιών και πόσο έχουν αποδώσει οι προσπάθειες του.

Η μελέτη αυτή κλείνει με την παρουσίαση των συμπερασμάτων του ερευνητή.